Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛИПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 9, 1985 No. 128. VOL. XCII

ВІДБУЛИСЯ ПЕРШІ ВІДВІДИНИ ПАТРІЯРХА МИРОСЛАВА В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. (В.М.). — В час своєї першої первоієрар шої візитації українців Америки Блаженніший Патріярх Мирослав Іван присвятив п'ять днів осідкові Свято-Миколаївської Епархії в Чикаґо. Блаженніший прибув сам на летовище О'Гар в суботу, 22-го червня о год. 10:45 рано, де його вітав господар зустрічі, Владика Кир Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ, та біля 80 українців; серед них було понад десять священиків, сестри-монахині, діти й молодь та представники української громади. Первоієрарха зустріли квітами, а в окремо замовленій залі зустрічей в імені української громади в Чикаґо склав привітання д-р Мирослав Харкевич, голова місцевого відділу УККА.

Опісля відвезено Блаженнішого Мирослава Івана до єпископської резиденції, де він був гостем Владики Інокентія. Вже по обіді почалася довга черга авдієнцій від різних релігійних і громадських організацій. Серед перших привітала Патріярха чисельна делегація від місцевого відділу Українського Патріярхального Товариства, речник якої висловив Блаженнішому бажання мирянства співпрацювати з Владиками, щоби реалізувати спадщину Патріярха Йосифа та здобути визнання нашого Патріярхату Апостольським Престолом

Найширша зустріч Первоієрарха з вірними відбулася в катедральному храмі в неділю о 4-ій год. по полудні під час Архиєрейської Літургії. Блаженнішого супроводили в процесії від резиденції до катедри два Владики — Кир Іннокентій та Владика-гість, білоруський єпископ східного обряду, Кир Володимир Тарасевич, як також представник римо-католицького кардинала, єпископ-помічник для еспано-мовних католиків, Пласідо Родріґез, біля двадцяти священиків, що прибули також із провінції, діякони, хлопці-прислужащі, члени релігійних товариств, включно із Лицарями Колюмба. Процесійно Блаженніший увійшов до катедри, де його вітали з хлібом-сіллю пані Іванна Ґорчинська, редактор газети „Нова зоря", та парафіянин-піонер д-р С. Кочій. На вулицях було багато вірних які згодом виповнили по береги великий храм. В літургії Владикам сослужили чотири діякони з піддияконами, а співав злучений хор ім. Митрополита Шептицького під дириґуванням Ю. Яремовича.

По Євангелії Блаженніший сказав проповідь про сенс священичого і єпископського служіння, про ролю християнства в Україні від початку її християнізації і, врешті, про себе як про того, хро перебрав обов'язок первослужіння своїй Церкві і народові після смерти Патріярха Йосифа. Блаженніший Мирослав Іван згадав також нашу терплячу Церкву, за звільнення якої він закликав постійно молитися і працювати. „Цим служінням служитиму моєму багатостраждальному і поневоленому народові і вам, щоб не був наш нарід, як вівці, що не мають пастиря, а щоб усі знали, що у радісних чи важких хвилинах є хтось, що чуває про їхні душі, молиться про Вашу долю, вказує певну дорогу до Господа і заступатиметься за вас" — сказав Патріярх Мирослав.

Після Архиєрейської Літургії, що перейшла у піднесеному настрої з участю епархіян з різних чикаґських парафій, Владики і священики мали вечерю в ресторані „Ріц Кальтон". До учасників прийняття долучився ще чикаґський кардинал Бернардин та його інший помічник Тимотій Лайн. Обидва кардинали обмінялися словами-привітами.

Наступні три дні серед тижня Блаженніший відвідував по черзі різні церкви в Чикаґо. Ці відвідини, звичайно, відбувалися вечором коли більша громада працюючих могла взяти участь в зустрічі і моліннях. В понеділок, 24-го червня, приймали Владику священики, питомці і викладачі в філії УКУ. Слово-привітання виголосив директор Філії, проф. В. Маркусь та голова місцевої „Святої Софії", о.

(Закінчення на стор. 4)

В Еспанії наступили зміни в уряді

Мадрид. — Прем'єр-міністер Еспанії Філіпе Ґонзалєс зробив великі зміни у своєму уряді, які потрясли сильно політичним життям в цій країні.

Він замінив шістьох із 15-ти членів уряду і його речник заявив, що це сталося на те, щоб „прочистити атмосферу" перед тим, як Еспанія приступить до Европейського економічного ринку, з початком наступного року.

Але у практиці виказалося, що малі зміни, які думав перевести прем'єр-міністер Ф. Ґонзалєс стали причиною великих політичних непорозумінь та негодувань.

Зокрема знаменним є зміна на місці міністра закордонних справ, з яким прем'єр мав непорозуміння з приводу участи Еспанії в Північно—Атлянтійському Оборонному Союзі. На місце Фернанда Морана прийшов Фернандез Ордонез, який щойно недавно перейшов до соціялістичної партії, яка тепер є при владі. Також прем'єр замінив найбільше впливового члена уряду міністра економії Мігуеля Боєра міністром, що досі провадив справи індустрії та енергетики. Звільнення широко популярного у політичному світі М. Боєра викликало велике здивування.

Хоча прем'єр Ґонзалєс заявив, що усі ці переміни прийшли за згодою заторкнених, міністер закордонних справ Ф. Моран під час пресконференції виразно ствердив, що його „викинули" і що це є відповідальністю прем'єра. Але ні один ні другий не заторкнули у своїх вияснениях різниці поглядів які між ними панували щодо приступлення Еспанії до НАТО. Як відомо, Ф. Ґонзалєс є за приступленням Еспанії, а Ф. Моран не був тим надто захоплений.

Помимо усіх несподіваних змін в Уряді становище прем'єр-міністра залишилося незахитаним і його популярність серед населення не впала.

В загальному існує опінія що зміни в уряді наступили на те, щоб підсилити ролю Ф. Ґонзалєса в референдумі у справі приступлення Еспанії до НАТО і з думкою про вибори, які мають відбутися в Еспанії в наступному році.

Дж. Шулц коментує зустріч на вершинах

Вашінгтон. — Державний секретар ЗСА Джордж Шулц сказав у середу, 3-го липня, на пресовій конференції, що за першою зустріччю між президентом ЗСА Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим може відбутися серія зустрічей між ними. Перша зустріч Р. Реґена і М. Ґорбачова, як відомо, відбудеться 19-го і 20-го листопада у Женеві.

За словами Дж. Шулца, Реґен і Ґорбачов обмінювалися в останні місяці посланнями з надією встановити „більш конструктивні відносини". Шулц сказав також, що Реґен має надію, що перша зустріч з Ґорбачовим „допоможе розвинути діялог і створити основу для практичних кроків з метою поліпшення американсько-совєтських відносин".

„У нас нема ілюзій щодо дистанції між політикою ЗСА і совєтською політикою, нема ілюзій і по відношенню до того, що наші системи дуже відрізняються", — сказав Шулц.

Коментуючи виступ Шулца, кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Бернард Ґвертцман підкреслює, що Шулц, називаючи Ґорбачова „совєтським лідером", допускає помилку. Пост генерального секретаря є найголовнішим в СССР, але згідно з совєтською конституцією, головою держави є голова президії Верховної Ради СССР, а не генеральний секретар ЦК КПСС. У вівторок, 2-го липня, на пост голови президії був „вибраний" Андрей Ґромико, колишній міністер закордонних справ. Вважають, що А. Ґромико приїде до Ню Йорку восени на ювілейну сесію Генеральної Асамблеї ОН.

В той час, як ЗСА лише роздумують про майбутній порядок денний женевської зустрічі, Совєтський Союз уже повідомив, які питання він має намір обговорити. Виступаючи в середу, 3-го липня, в Москві, речник міністерства закордонних справ СССР Владімір Ломейко заявив, що Совєтський Союз буде добиватися „припинення перегонів озброєнь в космосі" і „припинення розміщення американських ракет" у Західній Европі. Іншими словами, Совєтський Союз хоче, щоб ЗСА припинили досліди щодо створення оборонної системи з елементами космічного базування та щоб ЗСА перестали думати про захист своїх европейських союзників, на котрих націлені совєтські ракети.

У зв'язку з цим звертає на себе увагу редакційна стаття в газеті „Ню Йорк Пост" — „По дорозі до Женеви Реґен не повинен забувати про Мюнхен". Пригадуючи історію різних зустрічів на високому рівні, газета пише про зустріч на високому рівні між канцлером фашистської Німеччини Гітлером і прем'єр-міністром Великобританії Чемберленом, після якої Чехо-Словаччина була віддана нацистам. Нагадує газета і про Ялтинську зустріч на високому рівні між Рузвелтом, Черчілем і Сталіним, після якої большевикам була віддана Польща та інші країни Східної Европи. Ґорбачов може запропонувати умову: відмовтесь від „зоряних війн" і тоді ми оголосимо про „мир".

Видно, саме на такому „мирі" буде настоювати совєтський лідер на першій зустрічі з Президентом ЗСА.

ВІДВІДИНИ ДЖ. ШУЛЦА В ПІВДЕННО-ЗАХІДНІЙ АЗІЇ ВИКЛИКАЮТЬ ЗАЦІКАВЛЕННЯ

Вашінгтон. — Ще в п'ятницю, 5-го липня ц.р., державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Дж. Шулц полетів на відвідини до Південно-західньої Азії, маючи в пляні на протязі 13-ох днів відвідати декілька країн заприязнених із ЗСА. Його поїздка має в першу чергу підкреслити значення важливости співпраці Америки з Індонезією, Таїляндом, Сінгапуром, Філіппінами та іншими країнами, які є членами так званого бльоку АЦЕАН, які зацікавлені не тільки обороною згаданих країн перед комунізмом, але також економічною розбудовою своїх країн, очевидно, з допомогою Вашінгтону.

Це вже третя візита Дж. Шулца на щорічну конференцію членських країн АЦЕАН-у у якій братимуть участь також Японія, Канада, Австралія, Нова Зеляндія і представники европейських країн, які входять до Европейського економічного ринку. Головну увагу Уряд президента Роналда Реґена прив'язує до вислідів конференції міністрів закордонних справ АЦЕАН, яка відбудеться 11-го і 12-го липня, на якій державний секретар ЗСА виголосить основну промову і з'ясує становище Адміністрації Р. Реґена до важливих проблем в Азії, зокрема до окупації комуністичним В'єтнамом Камбоджі, а може навіть окупації Совєтським Союзом Афганістану, хоч політичні спостерігачі сумніваються чи він підноситиме справу Афганістану в обличчі заповідженої зустрічі президента Р. Реґена із совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим в листопаді цього року. Він прийматиме участь в нарадах, завданнях яих буде основно обговорити економічні пляни і потреби країн АЦЕАН і окремо зустрічатиметься з головами відвідуваних ним держав. Дж. Шулц має намір зустрінутись також з речниками антикомуністичних повстанців в Камбоджі, яким ЗСА готові уділити покищо економічну невійськову допомогу, якої вони вже раніше попросили.

Від 13-го до 17-го липня Шулц буде на відвідинах в Австралії, де він має в пляні зустрінутись з прем'єр-міністром Нової Зеляндії і, по можливости, осунути існуюче непорозуміння між Новою Зеняндією і ЗСА.

Офіційні речники у Вашінґтоні говорять, що Австралія є найвірнішим альянтом ЗСА і американські воєнні кораблі не мають жадних труднощів заїзду до австралійських портів. Після 17-го липня державний секретар повинен повернутися до Вашінґтону.

Іван Дем'янюк знову в осередку уваги

Джерзі Сіті. — У зв'язку з тим, що в понеділок, 8-го липня 1985 року, справа видалення із ЗСА до Ізраїлю І. Дем'янюка буде розглянена перед апеляційним судом в Сінсинатті, американська преса знову пише про нього та про його мнимі воєнні злочини. Після короткої інформаційної згадки в щоденнику „Дейлі Нюз" із датою неділі, 30-го червня ц.р., в щоденнику „Волл Стріт Джорнал" з зі середи, 3-го липня ц.р., появилася обширна стаття пера Джозепа Фоґеля п.з. „Нові дороги зловити старих нацистів".

Тими „новими дорогами" уважає автор можливість видалювати із ЗСА до Ізраїлю тих, які стоять під закидом „воєнних злочинів". Він розглядає випадок Івана Дем'янюка і за головою ОСІ, яким тепер є Ніл Шер, стверджує, що видалення І. Дем'янюка до Ізраїля буде „історичним прецедентом", бо за виїмком Адольфа Айхмана, якого зловлено і привезено з Аргентини під суд до Ізраїля, досі ще не було випадку, щоб „воєнний злочинець" був засуджений за свої вчинки в Ізраїлі. Він пригадує, що там за воєнні злочини, як і за зраду держави визначають кару смерти.

Тому, що ЗСА в можливості засудити воєнних злочинців є дуже малі, автор за думкою Еллена Раєна, колишнього голови ОСІ, що тепер є адвокатом університету в Гарварді, уважає видалення до Ізраїля єдиною доброю можливістю покарати тих, які мають доказані воєнні злочини.

Це є саме ця добра „нова дорога", на яку вказує автор статті Дж. Фоґель, пригадуючи читачам, що „ніколи не є запізно на "справедливість" і її можна осягнути видалюючи із ЗСА тих американських горожан, які під фальшивими зізнаннями

(Закінчення на стор. 4)

В СВІТІ

У СЕРЕДУ, 3-ГО ЛИПНЯ, о 8-ій годині вечора за московським часом центральна телевізія СССР перервала свої передачі і оголосила коротке повідомлення про заплянувану зустріч на вершинах. У повідомленні сказано: „Згідно з взаємним домовленням, генеральний секретар ЦК КПСС М.С.Ґорбачов і президент ЗСА Роналд Реґен зустрінуться у Женеві 19-20 листопада цього року". Уряд ЗСА повідомив про заплянувану зустріч на день скоріше.

РЕАКТИВНІ БОМБАРДУВАЛЬНИКИ сальвадорських військово-повітряних сил бомбардували в середу, 3-го липня, на протязі двох годин бази марксистських партизанів. З джерел, близьких до військового командування, стало відомо, що пізно увечорі у вівторок, 2-го липня сальвадорські війська почали наступ у провінції Сан Вісенте і Кабанас, де зосереджені головні партизанські бази.

ПІДБУРЮВАНІ КОМУНІСТИЧНИМИ аґентами, тисячі безробітних і незаможних філіппінців продовжують боротися з „американським імперіялізмом", вимагаючи повної незалежности своєї країни від ЗСА. У четвер, 4-го липня, — в День Незалежности ЗСА — на Філіппінах відбулися масові антиамериканські демонстрації. Місцеві політичні обсерватори повідомляють, що хоч переважна більшість демонстрантів була малограмотна або й зовсім неграмотна, гасла, написані на численних плякатах, які вони несли і викрикували, були складені досить грамотно і відповідали тим, які постійно зустрічаються у пропаґандистських летючках і брошурах, що їх розповсюджують комуністичні аґітатори по цілому світі.

ДИРЕКТОР АВІЯЦІЙНОЇ компанії „Ейр-Індія" Дхруба Бозе признав, що літак, який летів маршрутом Торонто—Монтреаль-Лондон-Бомбей і впав в Атлантійський океан, був зірваний підкладеною на поклад бомбою. Таким чином, один з керівників компанії вперше визнав, що була здійснена диверсія. Досі керівники компанії, в тому числі і Д. Бозе, висловлювали різні здогади про причину катастрофи, але чомусь обходили питання про можливість в даному випадку терористичного акту.

Резолюція сен. А.Д'Амато закликає до поборювання міжнародного тероризму

Ню Йорк. — Нюйоркський сенатор Алфонс Д'Амато звернувся з проханням до Сенату негайно прийняти резолюцію, яка закликала б Президента Реґена до переговорів із західніми державами на тему здержання майбутніх актів тероризму.

Д'Амато нав'язав до останньої траґедії в Бейруті, яка є, на його думку, доказом зросту тероризму. Д'Амато сказав, що „є велика потреба боротися проти тероризму, який турбує наш народ".

А. Д'Аматом спонзорована резолюція закликає до координації праць розвідки і протитерористичних акцій устійнення однакових законів щодо припинення, видалення і кар для тих, що приготовляють акти терору створення міжнародної опінії і визначення дефініції, що таке тероризм.

Сенатор додав, що в минулому часі існувала недостатня співпраця між демократичними націями, яку треба обов'язково скріпити.

Сенатор прослідив кількість актів тероризму, особливо в Північній Америці за останній рік, і виявилось, що 600 актів тероризму над американськими горожанами були поза кордонами ЗСА. Із того числа, 163 акти були звернені проти американських військовиків — загинуло 30 осіб, а 70 поранено. В 1984 році, найбільш терористичних актів трапились в Західній Европі.

Сенатор виявив, що загальне договорення було б ідеальною розв'язкою, але він свідомий, що, наприклад, Ливан, Іран, Сирія і Лівія не підтримували б цієї домовлености. Реалістично, таке договорення не мало б значення, якщо усі країни не підписали б такої угоди. „Ми не хочемо витрачати часу і зусиль над угодою, яка була б нещира і яка б включала нації, які щиро не підтримували б терористичних актів. Нашим найбільшим зусиллям є щоб ЗСА і антидемократичні союзники рішились співпрацювати — щоб між нами було спільне порозуміння, як поборювати тероризм", — заявив сен. А. Д'Амато. Пропозицію підтримали сен. Пола Гокінс і конґресмен Роберта Фідлер, яка була співнескодавцем подібної резолюції в Палаті Репрезентантів.

Швайцарія вигнала совєтського дипломата

Берн, Швайцарія. — Прокуратура Швайцарії повідомила, що у понеділок, 1-го липня, швайцарський уряд оголосив, що діяльність другого секретаря парляментської місії Совєтського Союзу при Об'єднаних Націях, прізвище якого не називається, несумісна зі статусом дипломата. Його оголосили „персона нон ґрата" і зажадали, щоб він негайно виїхав з країни.

Як повідомляє прокуратура, совєтський шпигун намагався збирати секретну інформацію, що стосувалася цивільної оборони Швайцарії, дії армії на випадок воєнного конфлікту і засобів захисту проти нуклеарної і хемічної зброї.

Крім того, шпигун намагався завербувати аґента для праці проти західньої оборонної співдружности.

У червні зі Швайцарії був вигнаний болгарський дипломат, обвинувачений у шпигунстві.

В АМЕРИЦІ

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ПОДРУЖ, а зокрема одружених жінок переходить тепер стерилізацію, щоб запобігти припадковій тяжі. Як показують лікарські статистики в 1983 році 622,000 жінок, і 455,000 чоловіків перейшли операцію стерилізації і припускають, що це число в біжучому році помітно зросте. Жінки в загальному більше бажають бути стерильними ніж вживати пілюль проти тяжі.

РЕЧНИК ЗАКЛАДНИКІВ, Еллен Конвелл на пресовій конференції в Гюстон, Тексас, боронив своє становище під час пресових конференцій в Бейруті та Дамаску, Сирії, яке тепер інші його співтовариші опрокидують. Він далі переконує, що шіїти, які тримали американців з літака TWA закладниками, були люди, до яких можна було мати симпатію за їхні стремління та за прихильну поведінку, до в'язнів. Зате він вважає вбивцями та злочинцями тих двох терористів, які в літаку забили американського моряка, і які належать до іншої терористичної групи.

ВЕЛИКА ПОПУЛЯРНІСТЬ їзди на гумових поромах на водопадах гірських рік ЗСА стала причиною того, що ці ріки є постійно переповнені і тепер часом треба приватним людям чекати один або два роки на дозвіл перепливу.

НЕЗАМУЖНЯ УЧИТЕЛЬКА школи в Іллиной, яка хотіла задержати свою дитину та далі вчити в школі заскаржила шкільну дирекцію за те, що її з того приводу звільнили. Тепер суд признав їй 3.3 мільйона долярів відшкодування за те, що вона втратила з таких причин свою працю.

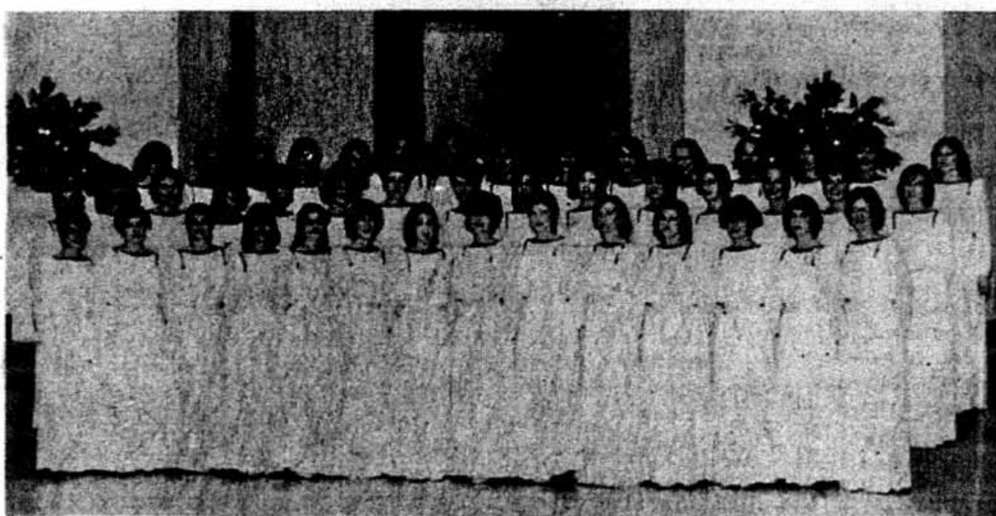
ФБІ ШУКАЄ ТЕПЕР завзято за ще одним членом шпигунської шайки, творцем якої був старшина американських морських військ Джан Вокер. Цей невідомий шпигун має в паперах Дж. Вокера кличку „А" і припускають, що тут йдеться також про старшину морських військ.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЗСА, Каспар Вайнберґер покликав тепер 14 членів до комісії, яка має випрацювати нові способи контролі військових таємниць. Комісію очолює Ричард Стіллвелл, колишній генерал американської армії.

У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ШПИГУНСЬКОЮ аферою Дж. Вокера, яка потрясла цілою військовою системою в ЗСА, головний прокурор Едвін Міс заявив, що саме цей випадок є причиною прискорення впровадження в життя закону про кару смерти за державну зраду. Він закликає членів Палати Репрезентантів і Сенату схвалити цей закон якнайскорше.

ФІЛЬМОВА ПРОДУКЦІЯ Лєстер Перскі купила за ціну 450,000 долярів право на фільмування споминів Аркадія Шевченка „Розрив з Москвою". Сподіються, що праця над фільмом розпічнеться в осені. Спомини А. Шевченка, які були 18 тижнів першою книжкою на списку найбільше почитних, в останніх днях попали під сильну критику Едварда Епстайна. Він у статті в журналі „Ню ріпаблік" каже, що А. Шевченко, колишній високий урядовець, в ОН, видумав частини своїх споминів при допомозі аґентів Сі-Ай-Ей. Ці закиди однак опрокинув гостро Стенсфілд Тирнер, що був головою Сі-Ай-Ей в часі, коли А. Шевченко попросив в американських властей азилю.

В. МЕЛЬНИЧИН І ХОР „ВЕСНІВКА" БУДУТЬ ЧЕРГОВОЮ АТРАКЦІЄЮ НА СОЮЗІВЦІ

Хор „Веснівка".

Кергонксон, Н. Й. — Після першого великого кінця тижня у літньому сезоні на відпочинковій оселі Союзівка в днях 4-7-го липня 1985 року, чергова субота, 13-го липня, заповідається знову добре з атракційною програмою. У вечірньому концерті у „Веселці" співатиме відомий із своїх гостинних виступів на Союзівці, тенор Василь Мельничин. Він при акомпаньяменті своєї доні Андріяни, яка вже від кількох років працює літом постійно на Союзівці, відспіває ряд пісень українських та чужих композиторів, в тому Лисенка, Ласовського, Лєгара, Маєрбера, Ромберґа та інших. В. Мельничин студіював спів в Мюнхені та в Римі і виступає у американських оперових ансамблях.

Андріяна Мельничин молода пяністка, акомпаньяторка.

Тенор Василь Мелиничин

В тому самому вечірньому концерті візьме участь добре знаний українській публіці хор „Веснівка" з Торонто, під дириґентурою Квітки Зорич-Кондрацької. Цей дівочий хор має за собою ряд гостинних виступів поза кордонами Канади, з яких найбільше вдалим було турне по Европі.

Концерт розпічнеться о год. 8:30 вечора в залі „Веселки", а після його закінчення гості зможуть забавлятися при звуках улюбленої всіми оркестри „Темпо" під проводом Іринея Коваля.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Курйози в Оттаві і наша постава

Конференція для справ безпеки і співробітництва в Европі, яка недавно закінчилася в столиці Канади Оттаві без підписання кінцевого комунікату і в повному розгардіяші між східніми і західніми делеґатами, зокрема між делеґаціями комуно-московської імперії і З'єднаними Стейтами Америки, була не тільки політичною маскарадою, але також виразним двоподілом думок на права людини і взагалі гуманітарні справи, які входять до так званого „третього кошика" ухвал Гельсінкської угоди.

Добре, однак, сталося, що Захід сяк-так зумів зберегти принаймні споводну єдність у протиставленні до совєтської „здисциплінованої" постави, якою керували в Оттаві генерали КҐБ в цивільному одязі на чолі з ген. Сєрґеєм Кондрашовим, бо інакше гуманітарні справи були б зазнали в Оттаві суцільне фіяско, і Москва зайвий раз була б поглумилась над західніми демократичними державами, які, будь-що-будь роблять максимум зусиль, щоб усунути в себе недоліки на відтинку прав людини і забезпечити в себе справне функціонування демократичних систем.

Совєтські делеґати, у проводі яких формально нібито стояв Всеволод Софінський, взагалі не хотіли дискутувати на теми порушення прав людини в Совєтському Союзі а зокрема поіменних випадків, що їх висували західні делеґати, намагаючись кілька разів поставити цю проблему на порядок денний. Наприклад, на американські докази про порушення прав людини в СССР, браку релігійних, національних й індивідуальних свобід, совєтські делеґетати, а зокрема В. Софінський, якому ввесь підшептував згаданий каґебівський генерал, видвигав фантастичні закиди проти З'єднаних Стейтів Америки, кидав наліво і направо цифрами про кількість політичних в'язнів в ЗСА, расову несправедливість, глумливу, мовляв поведінку Уряду президента Роналда Реґена до індіян тощо. Голова американської делеґації Ричард Шифтер назвав цю совєтську пропаґандивну реторику „автоматизованою пропаґандою", приготованою на всі західні арґументи. Для совєтських делеґатів не існували жадні цифри, їх не переконували обґрунтовані докази чи приготовлені спеціялістами цифри. Вони на все відповідали одними і тими самими обвинуваченнями Америки „в безробітті, винищуванні індіян, расовій ненависті і розпалюванні війни". Ці обвинувачення вони систематично і вперто повторяли при кожній нагоді на адресу Заходу, головно ЗСА, як тільки хтось із делеґатів порушував справу „третього кошика" Гельсінкських ухвал, які, як відомо, включають не тільки права людини, але також виміну ідеями, вільну еміґрацію, листування, злуку родин та багато інших справ.

Дуже часто доходило до курйозів, особливо тоді, коли В. Софінський сказав сенаторові Алфонсові Д'Амато, що його прадід убивав індіян. На це сен. Д'Амато відповів, що, поперше, його прадід жив тоді в Італії і, правдоподібно, навіть не знав про проблему індіян в ЗСА. Софінський, однак, повторював цей сам „арґумент" на адресу інших американських представників. Значить, совєтські представники мали виразну інструкцію, мабуть, від Політбюра і КҐБ, відповідати на закиди контратакою і зливою антиамериканської пропаґанди. Чи така тактика виправдалась?

Зі сторони західніх політичних спостерігачів і аналітиків, постава совєтської делеґації тільки спримітизувала Оттавські наради які мали за завдання переглянути функціональність дії Гельсінкської угоди, але вони через совєтську поведінку і бунтівничу поставу не осягнули цієї цілі.

Поблизу будинку, у якому проходила конференція, працював також інформаційний центр Канадського Комітету поневолених Москвою народів, до якого входять також українці. Відбулася також українська демонстрація в Оттаві з участю понад 1,000 осіб, порушено багато справ, зокрема тісно пов'язаних і зі станом в поневолених країнах. Очевидно, не все заплановане було досягнуто, бо у нас все були недоліки в інформації, яких треба вистерігатися в майбутньому, але багато справ ми зуміли висунути на міжнародний форум, що є похвальним, бо українці на батьківщині очікують від нас максимально твердого становища до ворога і наших акцій на подібних конференціях.

К. Крупський

МОСКВА БОЇТЬСЯ ДОБРИХ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВЗАЄМИН

У статті „Польща: уживання несприятливих обставин", надрукованій в „Ню Йорк Рів'ю оф Букс" (27-го червня 1985, число 11), автор Тимоті Ґартон Аш, який в цьому році відвідав Польщу, представляє незавидне положення польської інтеліґенції, що в теперішніх несприятливих обставинах намагається таки творити щось для культури свого народу.

Автор статті мав розмови з польськими мистцями, професорами й студентами, які, на думку автора, провадять незвичайне життя в цій комуністичній країні, де тепер найкращі письменники друкують свої твори підпільним способом, найкращі журналісти пишуть в підпільних часописах, а звільнені з посади професори викладають свої власні семінарі „приватним гостям" в манастирах та церквах. Таким чином, каже автор, незалежно від держави, зовсім окремо існує цілий світ науки й культури, який навіть уважає, що він контролює ці ділянки.

Кожен польський школяр, розповідає у статті Т. Аст, знає, що від часу розборів Польщі, інтеліґенція має місію підтримувати дух і культуру нації проти політичних сил, хто б вони не були, а ця романтична версія того, що „шляхетність зобов'язує, є в центрі традиційної польської дефініції того, що інтелектуал, або ширше кажучи, той, хто є членом освіченої кляси, є інтеліґентом.

Це є суб'єктивно-ідеалістична самодефініція, в якій ідея бере верх над реальністю, а свідомість визначує буття. В умовинах неволі така дефініція проголошує принцип „неначебто"

Пробуйте вести життя неначебто у вільній країні. Так, як каже сучасний польський поет Ришард Криніцкі у своїй поемі, присвяченій переслідуваному Адамові Міхнікові: „Живучи тут й тепер, мусиш претендувати, що живеш деінде та в іншому часі, та що найкращою є боротьба з мертвими, крізь залізну заслону хмар."

Ці слова писав Криніцкі в половині останніх сімдесятих років, коли тодішнє мале число інтелектуалів пробувало жити за принципом „неначебто", але революційний рух „Солідарности" перетрансформував меншість дисидентів у більшість, яка скоро прийшла до висновку, що немає сенсу продовжувати життя за двома принципами — за принципом „неначебто" і за принципом реальности, тим більше, що більшість може відкрито висловитись на всякі теми. Правда, що за таку відвертість професор чи журналіст може стратити свою посаду.

Парадокси, які існують в теперішній Польщі, є тяжко збагнути чужинцям, які тепер відвідують Польщу. Наприклад, проголосивши воєнне становище в 1980 році уряд Ярузельського розв'язав всякі об'єднання мистців, письменників, професорів і студентів високих шкіл, а після амнестії в липні 1984 року цей уряд несподівано наділив інтелектуалів деякими ліберальними правами, що стало загадковим для загалу, а головно, загадковими стали мотиви такої несподіваної лібералізації. Думають, що таким способом уряд хоче прихилити собі частину інтеліґенції, за принципом мадярського Яноша Кадара „хто не проти нас той з нами".

У відношенні уряду до професорів і студентів бракує послідовности. Наприклад, досі провідників студентських об'єднань вибирали, але тепер тих провідників вже призначають. Або ще такий парадокс: студентам, які вступають в університет і вивчають походження тоталітаризму, є доступні праці навіть Арендта, Орвелла та Гаєка. Натомість багато студентів-докторантів, каже автор, є здеморалізовані браком підставової літератури в ділянках їхніх студій.

Серед польських інтелектуалів постає питання: якщо вони можуть ще роками продовжувати жити за принципом „неначебто", то який ефект матиме такий спосіб на якість інтелектуального життя країни?

Автор подає приблизне число звільнених амнестією в'язнів. В липні минулого року, було менше ніж чотири десятки тих, що залишили польські в'язниці, а тепер їх число доходить до 160.

В наслідок змінливої політики польського уряду в системі освіти, польські інтелектуальні кола розбиті на багато груп і групок. Про це автор пише так:

„Наприклад, тут є щось анемічно дозрілого в розмноженні тих групок з великими назвами, такими як „Ліберально-демократична партія" (три студенти і собака), та великих програм („Наша політика відносно українців"), явище, яке певно росте в напрямі пропорції до зменшення спроможностей політичної дії. (Безумовно, це не є грунтом для співпраці з урядом, який не може дозволити собі дійсних можливостей").

З наведеного нам виглядає, що автор не розуміє важливости чинника, який криє в собі відповідне співжиття поляків з українцями, або він є під впливом консервативного погляду німців, які бачать на сході Европи тільки Росію, а всі

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Д-р Ростислав Сочинський

Факти та міти про вітаміни

Вітаміни — це складники їжі, які необхідні для людського життя. Одначе, їх завдання для багатьох не зрозуміле, або не цілком ясне. Вітаміни — це органічні сполуки, які містить у собі поживу, потрібну для нормального росту та утримання життя живих сотворінь, включно з людьми. Вони не постачають, як дехто думає, енергії для організму, ані не будують якоїсь частини тіла. Одначе, без них не може відбуватись перетворення поживи у енергію. Досі ми знаємо, що у поживі міститься 13 вітамінів і коли навіть тільки однієї бракує, ознаки її недостачі негайно проявляються.

Вітаміни подібні одна до другої, бо вони складаються із приблизно тих самих елементів: вуглеця, водня, кисня і часом азоту. У ранніх 1900-их роках науковці думали, що тільки три сполуки потрібні, щоб запобігти таким недугам, як бері-бері, пелягра і скорбут. Ці сполуки вважались складниками хемічних груп, званих амінами. До цього долучилось слово віта, себто по-латині життя, і так постала назва вітаміни. Спочатку ніхто не знав їх хемічного складу і їх називали літерами (А, Б і т.п.) Щойно після того, як виявилось, що в склад групи під однією літерою входять також інші вітаміни, до літер долучились числа.

У останніх роках розроблено дуже прецизійні методи міряння сили і кількости вітамінів тому, що вони містяться у поживі в мінімальних кількостях. Деякі вітаміни міряються т. зв. міжнародними одиницями, що означають силу їх біологічної активности. Дію ж інших позначається у формі їх ваги: мікрограмів і міліграмів.

Для ілюстрації тих малих кількостей вітамінів, які людський організм потребує, подамо кілька прикладів: одна американська унція — це 28.3 грама. Один міліграм — це 1/1000 грама, а один мікрограм — це 1/1000 міліграма. Наприклад, для удержання нормального здоров'я відповідні державні установи охорони здоров'я поручають для дорослої людини ужиток шести мікрограмів вітаміни Б12. З того виходить, що одна унція цієї вітаміни може задовольнити денну потребу 4,724,921 людей.

Приписана щоденна достава вітамінів до організму необхідна. Надлишку, себто незужитої вітаміни, організм не потребує, а також не має змоги цього надміру задовго зберігати. Одначе, багато людей несвідомо приймають більше вітамінів, ніж потрібно, „на запас", або „на всякий випадок", не зважаючи на те, що більш-менш збалянсований харч задовольняє потребу організму у вітаміни.

Вітаміна А

Ця вітаміна, що зветься також ретінолем, розчинна у товщах (подібно, як вітаміни Д, Е і К), зберігається у печінці. Вона потрібна для зросту нових клітин, утримання здорової тканини та для остроти зору в затемненому довкіллі.

Недостатність вітаміни А, крім т.зв. нічної (званої також „курячою") сліпоти, може також викликати надчутливість на світло очей, стримувати нормальний ріст дітей і спричиняти шорсткість шкіри, сприятливої на всілякі інфекції. Траплялись випадки, коли дітям, яким давалось надмірні дози вітаміни А, виявляли посилене тиснення у черепі, яке дуже переконливо імітувало симптоми пухлини в мозку так, що іноді майже закінчено передопераційну підготову, поки в останній хвилині викрито причину цих ознак.

Прототип вітаміни А знаходимо у формі каротену, тобто жовтого пігменту в зеленій та жовтій городині, яку організм перетворює на вітаміну А та в природній формі в печінці, яйцях і молоці.

Вітаміна Б-1 (тіяміна)

Ця вітаміна, так як інші з групи „Б", розчинна у воді. Вона потрібна для нормального травлення, зокрема обміну вуглеводнів, росту, родючости, годування грудьми немовлят (ляктації) і нормального функціонування нервових тканин.

Брак цієї вітаміни спричинює недугу бері-бері, себто розлад нервової системи, втрату апетиту, опухи на цілому тілі, захворювання серця, нудоту, блювання і корчі м'язів.

Великі кількості вітаміни Б-1 містяться у пісному м'ясі, соєвому бобі, фасолі, горохові, разовому хлібі та кашах.

Вітаміна Б-2 (рібофлявіна)

Рібофлявіна допомагає організмові здобувати енергію із складників поживи, зокрема білків і вуглеводів. Недостача їх спричинює ранки та тріщини на губах і також „мутний" зір. Цієї вітаміни досить багато у листяній городині, печиві з непитльованої муки, печінці, пісних м'ясивах, молоці та яйцях.

Ніацина

Ця вітаміна, яка належить до групи Б, звана також нікотинною кислотою, необхідна для нормального функціонування клітин тіла. Брак її викликає недугу звану пелагрою, характерну шорсткістю шкіри, ранками в роті, бігункою та духовим розладом.

Джерела ніацини в поживі — печінка, пісне м'ясо, горох, фасоля і риба.

(Закінчення буде).

Олександер Домбровський

НАШІ КУЛЬТУРНІ НАДБАННЯ В БАВНД БРУКУ

В днях від 15-го до 17-го червня ц.р. відбулася в Осередку Української Православної Церкви ЗСА в Савт Бавнд Бруку, Ню Джерзі, друга з черги Наукова Конференція Тисячоліття Хрищення України (перша наукова Конференція відбулася в Українському Вільному Університеті в Мюнхені). Беручи участь у згаданій Конференції з рамени Українського Історичного Товариства, я мав нагоду на протязі трьох днів приглянутися ближче тому нашому „клаптикові України" на північноамериканському континенті й оглянути головніші об'єкти його національно-культурних надбань. Правда, я був тут уже давніше, але тоді український Бавнд Брук щойно розбудовувався як поширюючи свій простір, так і в церконому й національно-культурному аспекті. Сьогодні це вже завершений центр нашого релігійно-церковного й національно-культурного життя, що йому можуть позаздрити інші етнічні групи в Америці. Український Бавнд Брук — це ґрандіозне, як на еміґраційні можливості, спільне досягнення багатьох наших умів і робочих рук, які своєю колективною працею причинилися до зреалізування небуденної ідеї побудови згаданого репрезентативного й національно-культурного життя. Але основним надхненником і промотором цього небуденного завершеного проєкту являється світла постать неструдженого й завжди готового до більших церковно-національних починів во ім'я добра рідної справи — Митрополита Владики Мстислава, гідного нащадка роду сл. п. Симона Петлюри. Це він плянував, організував дане діло своїми особливими здібностями, стараннями й наполегливою працею блискучого організатора й господаря. Таким він є і таким увійде в історію нашого церковно-національно-культурного життя як гідний наслідування приклад для української церковної ієрархії.

Видним уже здалека символом духово-культурного життя українського Бавнд Бруку являється його центральна будівля — храм — пам'ятник, присвячений борцям, що полягли у Визвольних Змаганнях за батьківщину, та жертвам штучно організованого ворогом Великого Голоду в Україні. Храм-пам'ятник немов вдирається своїми шпилями в небесну блакить, благаючи Проведіння ласки для поневоленої батьківщини та кари для безбожного ворога за його непростимі злочини у відношенні України. За храмом-пам'ятником находиться відкритий 1954 року цвинтар, де поховані тисячі наших людей різних віровизнань, а поміж ними — численні могили наших визначних діячів Церкви, науки, культури та політичного й військового життя. Так, тут спочивають вічним сном українські люди різних конфесійних, світоглядових і громадсько-політичних переконань. Вони знайшли собі тут місце вічного спочинку, бажаючи відпочити після життєвих трудів на тому „клаптику України" в символічному дусі єдности й задушевних мрійснів про відродження державного життя України на щастя своїх нащадків — майбутніх поколінь українства в вільній батьківщині.

Мимоволі нагадується пісня: „Спіть, хлопці, спіть, про волю-долю нишком сніть, про волю-долю Вітчини... чи ж можуть бути кращі сни..." Чи та символічна єдність мертвих не промовляє переконливим словом до ще живих? Багато з тих наших людей працювало для рідної справи й їхні діла закликують нас до продовжування їхніх змагань на шляху до великої мети. Згаданий цвинтар — це статистика-архів імен, з яких деякі найдуться на сторінках новітньої історії України, як борці, будівничі, чи герої щоденної муравлиної праці, каменярі, що лупали скалу на шляху походу народу по золоте руно щастя сучасних і майбутніх поколінь.

По другому боці осередку, відділеного ставком від основної частини, знаходиться приміщення Духовної Семінарії й Дім Української Культури. В домі Культури міститься бібліотека, якою завідує проф. Іван Коровицький при співробітництві о. Василя Іващука й Мирослави Стахів, та школа українознавства. Є також приміщення для церковних організацій, а далі — конференційна кімната й репрезентативна заля. Фахово влаштована бібліотека зі своїми відділами, а в тому й часописним, запрошує читача. Всюди взірцевий порядок.

Та головним прицілом моєї уваги на фоні цілого церковно-культурного життя й його основних об'єктів українського Бавнд Бруку є музей, звідки особливо промовляють до відвідувачів вічно живим надхненим словом минулі століття нашої бувальщини, свідки українського минулого. Якраз під храмом-пам'ятником знаходиться зорганізований від 1966 року музей, що його я відвідав разом з іншими учасниками Наукової конференції. Після входу до музею відвідувача полонює дух української старини, а також згадка про події з новітньої доби, головно з часів наших Визвольних Змагань. Вам здається, що оглядаєте музейні експонати в Києві або у Львові. Атмосфера рідного музейництва зливається гармонійно з гостинним прийняттям симпатичного директора музею церкви-пам'ятника, Ірини Цегельської

(Закінчення на стор. 4)

Остап Тарнавський

ЮРІЙ ЛИПА — ПОЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУМКИ

I

І звідки вони взялися оці поети, які не тільки — за Шевченком — співали про Україну, про український народ, а перш за все, говорили про Україну і про її народ, як про націю — оту духово споєну спільноту, що від віків на широких просторах української землі живе, творить життя і творить вартості матеріяльної і духової культури, щоб засвідчити своє право на повне і самостійне існування, оці всі поети нової, нехай і жорстокої доби, які викарбували свої важкі слова в новому періоді нашого літературного процесу, в початкових десятиріччях XX століття, — як Юрій Дараган, Евген Маланюк, Марко Антіох, Олег Ольжич, Олекса Стефанович, Олена Теліга, Оксана Лятуринська та й багато інших, а перш за все, Юрій Липа, якому сьогодні віддаємо цю скромну пошану.

Голос цих нових поетів прозвучав сильно і широко як відлуння великого змагання за життя нації у революційний час, викликаний Першою світовою війною, змагання, що його не могли здушити переможні армії, ні модні гасла про інтернаціоналізм і загальнолюдський прогрес, залишивши свої ідеали, як дороговказ на майбутнє. Яка сила оцієї національної думки, що пробудилась у народі після вікового поневолення та пониження, вказують самі факти її назрівання, коли нагадаємо, для прикладу, бодай деякі імена, чи радше роди, що їх імена визначили шлях нашої історії. Ось Володимир Антонович — історик, який присвятився студіям минувшини нашої країни, а його син Дмитро Антонович — це вже один із засновників Революційної Української Партії. Ось Тадей Рильський, який віднайшов своє українське походження та почав працю для піднесення освіти і свідомости, започаткувавши діяльність старої Київської „Громади", а його син Максим Рильський — це вже свідомий діяч української культури, передовий поет українського походження. Ось Микола Вороний — поет-модерніст, що плутався ще в перекладуванні „марсельєз" та „інтернаціоналів", і щойно після революції віднаходив себе в тематиці знаменної книги під назвою „За Україну", а вже його син Марко (Антіох) вступив просто на цей український шлях і за це був покараний засланням. Навіть О. Олесь — цей співець українського державного відродження залишився традиційним і не вийшов із народництва, а вже його син Олег Ольжич — це не тільки поет національної думки, але й організатор революційної боротьби за національне визволення і в цій боротьбі загинув.

Та найкраще можна спостерігати ріст цих двох поколінь на двох інших представниках літератури цих двох періодів літературного процесу, а саме на особі сьогодні відзначуваного Юрія Липи і його батька Івана Липи. Іван Липа, народжений в 1865 році в Керчі — це майже ровесник Михайла Коцюбинського. Але Коцюбинському прийшлося жити у Вінниці, ближче осередків, де жевріла українська думка, та можна було знайти шлях до української культури і літератури. Не мав того щастя Іван Липа, який проживав з батьками в Керчі на побережжі Чорного моря. В керченській гімназії він чув про Андрія Желябова, революціонера-народника, який якийсь час співпрацював з Михайлом Драгомановим, ініціював терористичну організацію „Народна воля" і разом з нащадком роду гетьмана Кирила Розумовського Софією Перовською був страчений в 1881 році за вбивство царя Олександра Другого. Та про Україну гімназист Іван Липа не знав нічого, хоч і зустрічав українських селян і розмовляв із ними і симпатизував з ними, але це був просто вияв протесту проти гноблення селянства, а не якась свідомість національної приналежности. Послухаймо, як про це говорить сам Іван Липа, коли під час студій на медичному відділі в Харківському університеті він зустрів своїх співвітчизняників, які знали, що вони українці.

„Довго був я в Харкові самотнім, аж ось уже в кінці року якось ішов із медиком однокурсником, а він мене питає:

— Ви, — малорос?

— Малорос — кажу.

— То приходьте сьогодні ввечорі на таку адресу — там усі наші збираються.

Хоч Керченський півострів заселений українцями, хоч моя баба і не вміла по-московському, а батько говорив мішаниною, хоч хлопцем я частенько бував у Чорноморії, а кубанські козаки раз-у-раз приїздили до батька, одн ак, я так мало знав українську мову, що навіть не всі слова розумів у „Кобзарі" Шевченка.

Окрім того, я, не бачивши корінної України, чомусь думав, що український народ уже не існує. На такі твори, як „Кобзар", я дивився, що це останнє українське слово, і чогось мені дуже було жаль, що тепер уже ніхто не знає української мови і ніхто так не може написати, як писав Шевченко, Куліш і Костомаров. Про Галичину я нічого не чув, про нових українських письменників і зауважував ті місця, де вони говорили про українську літературу.

Однак, я покладав, що все це давно минуле... Історія українського народу, його повсякчасна боротьба за волю, за рівність мені здавалася, як якась славна, чарівна казка, що закінчилася навіки, а народ десь зник". („Нові дні", Львів, квітень 1943, стор. 9).

І треба було тільки зустрічів із земляками на терені Харківського університету, щоб усе це змінилось. На цих зустрічах говорилось і про український народ, який далі змагається за волю, і про українську літературу, яка, не зважаючи на Валуєвський циркуляр з 1863 року про заборону українських видань і Емський указ, чи радше указ Юзефовича, що його підписав цар Олександер Другий в 1876 році, не переставала рости. У цьому молодому гурті, не без впливів діячів старшого покоління, таких як Олександер Русов, що разом з Михайлом Драгомановим проявив активність на терені Старої Громади у Києві, відродився український дух у цієї патріотичної української молоді. Іван Липа став не тільки активний в гуртку, що його члени звали себе „свідомими українцями", але почав писати українською мовою до так званих мазепинців та й був головним організатором так званої групи тарасівців у Харкові, що ставили домагання повної незалежности України. Це саме Іван Липа, оцей пришелець з провінції, який думав, що український народ вже не існує, в лютому 1893 року на Шевченківських поминках у Харкові проголосив ідеологічні основи тарасівців, вимагаючи незалежности для України.

(Продовження буде)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1985

Степан Гавриш

Цифри говорять про діяльність УНС

Щоденник „Свобода" з четверга, 30-го травня ц.р., поінформував читачів про те, що Головний Уряд УНСоюзу відбув свої звичайні однотижневі наради, під час яких розділив рекордову суму 100,000 долярів на стипендії для своїх членів, студентів високих шкіл; 45,000 долярів призначено на дотації для українських церков всіх віровизнань та для суспільно-громадських молодечих і спортових установ-організацій.

У цьому повідомлені було також сказано, що Головний Уряд схвалив покликати до життя спеціяльну комісію для оборони доброго імени українців, приділяючи для її праці на початок 100,000 долярів. До того під час тих нарад схвалено, вперше в історії Союзу, виплатити 1,000,000 долярів дивіденду своїм членам за ювілейний рік Батька Союзу, що ним був 1984 рік.

Головний Уряд УНСоюзу під час спеціяльних нарад 26-го січня схвалив виплатити 1,000,000 долярів на будову модерних домів, приміщень для сеньйорів, членів Союзу. А коли до тих чисел додати ще виплачені нагороди для тьох середніх українських шкіл (Ню Йорк, Стемфорд і Дітройт) та нагороди грошові для ґрадуантів шкіл українознавства в різних громадах, то без компюторів кажемо, що в перших шістьох місяцях передконвенційного року УНСоюз вже признав виплату понад 2,250,000 долярів. Подані цифри говорять про міцну стабільну фінансову господарку Союзу. А коли б прийшлося рахувати інші видатки Союзу, як наприклад різні оголошення, як українські радіові станції (6,000 дол. річно), то тоді можна сміло сказати, що 3,000,000 долярів будуть виплачені.

Повертаючись до поданих цифер вважаю за конечне зупинитись над стипендійним фондом, з якого 158 наших українських дітей, майбутніх професіоналістів, одержали стипендії на 100,000 долярів. Так, 100,000 долярів в одному році УНСоюз виплатить, як матеріяльну допомогу своїм членам, студіюючій молоді. Із цих 158-ох студентів аж 27 одержали стипендії по 1,000 долярів, крім того, один одержав 2,000 дол. Були стипендії по 1,600, 1,500, 1,400, а 40 студентів одержали по 500 долярів. Є признані стипендії і по 300 долярів, але вже нема 100-долярових стипендій і, напевно, більше їх не буде. Стипендійний фонд із кожним роком буде збільшувався, доказом чого служить те, що за останніх п'ять років виплачено на стипендійний фонд 219,800 долярів, а тепер в одному році сума їх — 100,000 долярів.

На вступі сказано також про виплачення дивіденди в одному році своїм членам 1,000,000 долярів. Напевно, читачі „Свободи", які є членами Союзу, погодяться зі мною, що цьогорічна дивідента є „королівським дарунком". Не один член Союзу, який платив свої вкладки більше ніж 15 років, а мав забезпечення бодай на 5,000 долярів, одержав чек дивіденди на 120-150 долярів. Такої високої дивіденди жадна асекураційна установа ніколи не платила і не платить. До того слід згадати і те, що УНСоюз є єдиним Союзом, що платить дивіденду на виплачені грамоти.

Про будову на „Союзівці" приміщень для сеньйорів — членів Союзу, говорили — ухвалювали резолюціями довгими роками. Все було питання, хто буде фінансувати ті будови. Вкінці Головний Уряд вирішив, що треба на ту ціль признати 1,000,000 долярів, а час покаже про дальше фінансування розбудови Оселі, а тим більше, у зв'язку з тим, що Союз докупив ще понад 60 акрів землі.

Можна б ще згадати про призначені дотації в сумі 45,000 дол. і 100,000 дол. на Комітет оборони української спадщини. Писати про це можна безконечно, але насувається питання, як на це раґує українська громада, знаючи, що УНСоюз на протязі не цілого року призначив на добре діло понад 2,250,000 долярів.

Найкращу відповідь на це можуть дати союзові секретарі — організатори, які відвідують українські родини з метою приєднати їх до членства в УНСоюзі, купивши забезпечення для себе чи інших членів родини. Ввійшовши до хати, зараз же почують питання: „А що мені дає ваш Союз?" Після того секретар чи організатор мусить вислухати ще різні докори за все, що тепер діється в нашій громаді. Попаде йому, бідоласі, за церковні справи, політичні і громадські. Після цього приходить союзова преса, і тут знову цілі баталії нарікань. Але буває і таке, що наш земляк — патріот не має в хаті жодної української преси (читає ж бо „Новоє Рускоє Слово"), але він горляє на все горло, що в громаді все є зле, і всім на злість він купив забезпечення в комерційній асекураційній установі.

Якщо союзовий секретар має міцні нерви, то, вислухавши це все, виходить помало із хати таких „патріотів", а коли нерви надщерблені, то, мов куля, вилітає із хати, стараючись заспокоїтись. Так це є істинна правда, що в більшості представники — секретарі наших українських Союзів відвідуючи родини — проспекти, щоб їм допомогти, зробити добре діло для них й їхніх родин, виходять огірчені, наслухавшись всяких докорів. Але коли до нашого земляка прийде аґент комерційної асекураційної установи, то його не питають, а скільки допомоги одержала українська громада від його компанії? Скільки українських студентів одержали стипендії? Про це не говорять, бож він чужинець і треба бути ввічливим до нього. Йому не кажуть нічого про нашу громаду, про партії, пощо він прийшов продати забезпечення, „зробити бізнес". Такий представник, поговоривши годину, забезпечує земляка на 25,000 — 50,000 долярів, взявши „давнпеймент" бодай 50 долярів, подякує і відходить. А союзовий секретар мусить вислуховувати нарікання кілька годин і відходить з огірченням, або на „відчіпне" хтось там купить забезпечення на 1,000 долярів, тому що УНСоюз не має вже забезпечення на 500 долярів.

Згадаючи про відвідини союзовими секретарями українських родин у справі забезпечення, не маю на увазі комусь докоряти, але щось є злого в українській громаді. В Америці й Канаді майже всі наші сусіди чужинці мають забезпечення і то на високі суми, подвійну суму однорічного заробітку, а ми, українці, далі не віримо в будь-яке забезпечення, в доказ чого знову наводжу цифри. Статистика каже, що нас, українців, є в Америці біля 1,500,000, а в Канаді 500,000 отже, около два мільйони. Нехай буде лише один мільйон, то кожного року бодай 10,000 українських громадян повинні б купити забезпечення у своїх чотирох Братських Союзах, бож всі чотири українські Братські Союзи стоять на услугах своїх членів і української громади. А як є в дійсності, то нам скажуть числа придбаних нових членів 1984 року нашими Союзами в Америці й Канаді, згідно з звітами на 31-го грудня:

УНСоюз придбав	2,190 членів
УБСоюз придбав	860 членів
УНПоміч придбано	364 членів
СУК „Провідіння"	275 членів
Разом	3,689

Членів придбано серед українців Америки й Канади, але це не осіб, тому що деякі члени купили додаткове забезпечення. Щодо Канади, то три наші Союзи там придбали разом 611 членів: УНСоюз 264, УБСоюз 207 і УНПоміч 140 членів.

Вважаю, що коментарів не потрібно, хто буде читати цю статтю, повинен добре застановитись над згаданими цифрами. Союз в одному півріччі схвалює виплатити понад два мільйони долярів, а за повний рік приєднує понад 2,000 членів. Закладаючи УНСоюз, 91 рік тому, наші піонери закликали всіх земляків — українців об'єднатись й бути монолітом. Тож нехай ніхто із українців не стоїть осторонь Українського Народного Союзу, чим більше буде нових членів, тим більше буде виплачених дотацій своїй українській громаді.

На Союзівці відбулася ювілейна Конференція голів Окружних Комітетів відділів УНС

10-та Конференція Голів Округ 18-19-го червня 1985.

Союзівка (с.г.) — Тут на оселі УНСоюзу, в суботу, 18-го і неділю, 19-го травня ц.р., відбулася 10-та ювілейна Конференція голів Окружних Комітетів відділів УНСоюзу Америки й Канади. Конференцію у суботу після обіду відкрив головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан, який в імені Екзекутивного Комітету привітав присутніх представників Округ і гостей, а дальше ведення Конференції передав Степанові Гавришеві, головному організаторові, який був відповідальним за відбуття згаданої Конференції.

До участи в Конференції були запрошені голови з 28-ми активних Округ, а участь у ній взяли голови із 24-ох Округ. Чотири Округи — Клівленд, Ніяґара — Канада, Вунсакет і Скрентон не були заступлені під час конференції.

За традицією керівник Конференції запросив до президії членів Головного Уряду: Уляну Дячук, головного касира, д-ра Богдана Гнатюка, головного контролера, і головного радного ред. Василя Дідюка.

Також привітав присутніх на залі головного контролера інж. Анатолія Дорошенка і головного радного Василя Пастушка. Інші члени Головного Уряду — мгр Іван Геврик, голова Контрольної комісії, Анна Гарас, Текля Мороз, Володимир Гавриляк і Роман Татарський — головні радні, були представлені, як голови Округ. Представивши всіх голів Округ, господар нарад коротко згадав про організаційну працю в ювілейному році Батька Союзу і висловив ґратуляції й подяку трьом головам Округ за найвище відсоткове виконання квоти в ювілейному році Союзу, а саме: Теклі Мороз, голові Округи Монтреаль, квоту виконано на 153 відсотки; Іванові Хомкові, голові Округи Пассейк, і Василеві Стефуринові, голові Округи Вілкес Беррі, за виконання квоти на 130 відсотків в обидвох Округах. Потім усі голови були запрошені до коротких звітів про загальну союзову працю поодиноких Округ. При тому вони також висловлювали свої побажання в різних справах до Екзекутивного Комітету.

В пополудневих годинах продовжувалися наради, під час яких головний касир Уляна Дячук виголосила доповідь на тему „Український Народний Союз — його користі для своїх членів і української громади". Після доповіді голови Округ мали ряд питань до головного касира.

Ввечері в суботу відбулася спільна вечеря-бенкет для голів Округ і їхніх родин та гостей, яку попередив коктейл. Гостину коротким словом відкрив головний секретар Володимир Сохан, яких запросив пароха УКЦеркви в Кергонксоні о. д-ра Богдана Волошина провести молитву, а після цього дальше ведення вечірньої програми передав С. Гавришові, який представив гостей за головним столом: о. д-р Богдан Волошин; головний касир Уляна Дячук з мужом інж. Володимиром, мґр Іван Геврик, голова Контрольної комісії, Олена Олек-Скат, Андрій Джула і ред. Василь Дідюк — головні радні, д-р Михайло Снігурович, голова Округи Ню Гейвен й колишній обласний організатор Нової Англії, та Стефан Магмет — гуморист. Також були представлені дружини і чоловіки як членів Головного Уряду, так і голів, які були запрошені, як гості.

Представляючи гостей, господар вечора коротко згадав про „історію" конференцій голів. Перша така конференція відбулася на Союзівці 4-го і 5-го листопада 1972 року з ініціятиви тодішнього головного секретаря д-ра Ярослава Падоха. Під час тієї конференції відбувся спеціяльний панель обласних організаторів. Панелістами були ред. Василь Дідюк, Євген Репета, д-р Михайло Снігурович, Василь Оріховський і автор статті; модератором був д-р Ярослав Падох. Про цей панель та „організаторську працю" коротко і дотепно говорив ред. Василь Дідюк. Гостям був представлений відомий український гуморист Стефан Магмет, який розвеселив присутніх своїми гуморесками.

Слід згадати, що під час вечері спеціяльна комісія, у складі Раїси Дорошенко, Стефанії Стеців і ред. Василя Дідюка, провела виграшу 15-ти грошових нагород на суму 2,500 долярів. Нагороди відносилися до акції один член кожного місяця під час або 25-ть календарного року. Ця акція була ведена на протязі минулого ювілейного року.

У неділю вранці всі учасники Конференції й гості взяли участь у Богослуженні в місцевій українській католицькій церкві Св. Тройці, яку відслужив парох д-р Б. Волошин, а відтак продовжувались наради. Першим промовляв д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника, який говорив про потребу оборони українського імени перед всякими наклепами. Головний секретар Володимир Сохан виголосив доповідь на тему „Новості в життьовому забезпеченню і УНСоюз". По доповідях були питання від голів Округ, на які відповідали присутні члени Екзекутиви, а відтак господар нарад С. Гавриш зробив підсумки із перебігу нарад, висловив подяку доповідачам та всім головам, представникам поодиноких Округ. Він також пригадав про організаційний плян Союзу в передконвенційному році, а саме: приєднання 4,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000 долярів.

У конференції брали участь представники 24-ох Округ: головна радна Анна Гарас — Округа Лігай Валлі; Роман Конотопський — Округа Баффало; Адам Ціздин — заступник голови Округи Балтимор; Михайло Ольшанський — Округа Чикаґо; головний радний Роман Татарський — Округа Дітройт; Володимир Гетьманський — Округа Бостон; Володимир Білик — Округа Надгудзонська; головна радна Текля Мороз — Округа Монтреаль, Канада; Юліян Баранюк — Округа Нюарк; д-р Михайло Снігурович — Округа Ню Гейвен; Микола Хоманчук — Округа Ню Йорк; Іван Хомко — Округа Пассейк; Михайло Захарко — Округа Перт Амбой; Петро Тарнавський — Округа філядельфійська; головний радний Андрій Джула — Округа Піттсбурґ, головний радний — Округа Рочестер, Тимко Бутрей — Округа Твердого Вугілля; Іван Чопко — Округа Сиракюзи; Василь Шаран — Округа Торонто, Канада; П. Шевчук — Округа Олбанська, Василь Стефурин — Округа Вілкс Беррі, голова Контрольної комісії мгр Іван Геврик — голова Округи Вінніпеґ, Канада, і Естела Волошин — Округа Янгставн.

Слід згадати, що голови Округ, їдучи на Конференцію, про традиції привезли 30 аплікацій нових членів, забезпечених на понад 150,000 долярів. Аплікації привезли: М. Ольшанський 4, мгр І. Геврик 4, І. Хомко 4, П. Тарнавський 4, Т. Мороз 3, М. Хоманчук 3, В. Шаран 3, Р. Татарський 2, А. Джула 2 і В. Стефурин одну.

Аналізуючи перебіг майже дводенних нарад „союзових амбасадорів" з 24-ох Округ, слід підкреслити, що наради проходили в справжній братерській атмосфері. Представники Округ мали нагоду висловити свої думки, побажання, але у всіх провідною думкою було загальне добро Союзу.

Не можна поминути й того, що голови під час своєї зустрічі намітили плян ведення акції під час 31-ої Конвенції УНСоюзу, щоб Округи були визнані статутово, як складна частина Союзу.

В імені зібраних голів подяку членам Екзекутиви за відбуття Конференції та гармонійну атмосферу під час нарад висловив д-р Михайло Снігурович.

Округа Сиракюзи – Ютика відбула Загальні збори

У неділю, 24-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні відбулися у Сиракюзах, Н.Й., в залі Українського Народного Дому Річні загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу. У зборах взяли участь секретарі, представники відділів та конвенційні делегати, разом 28 осіб. Екзекутиву УНСоюзу репрезентував головний предсідник д-р Іван О. Флис.

Збори відкрив голова Округи Іван Чопко і попросив о. Мирона Ткача провести молитву. Після цього голова привітав усіх присутніх і попросив вибрати президію зборів. Головство президії прийняв о. Мирон Ткач, а Ярослав Сенишин секретаріював під час зборів. Він відчитав докладний протокол з минулорічних зборів, який прийнято з признанням оплесками.

Слідували докладні звіти з праці членів Управи Округи — голови Івана Чопка, касира Миколи Велича та секретаря Ярослава Сенишина. Голова І. Чопко дав огляд і оцінку праці кожного відділу Округи. І так членів приєднали: Юрій Гавришків (283) — 16 членів, Іван Чопко (271) — 13 членів, Естела Фатюк (121) — 11 членів, Микола Велич (317) — 10 членів. Сім секретарів приєднали менше ніж по 10 членів, а два відділи не приєднали у 1984 році ані одного члена.

І. Чопко

Голова Контрольної комісії о. М. Ткач ствердив, що всі книги провадились зразково. На його пропозицію, одноголосно уділено усій уступаючій Управі вотум довір'я.

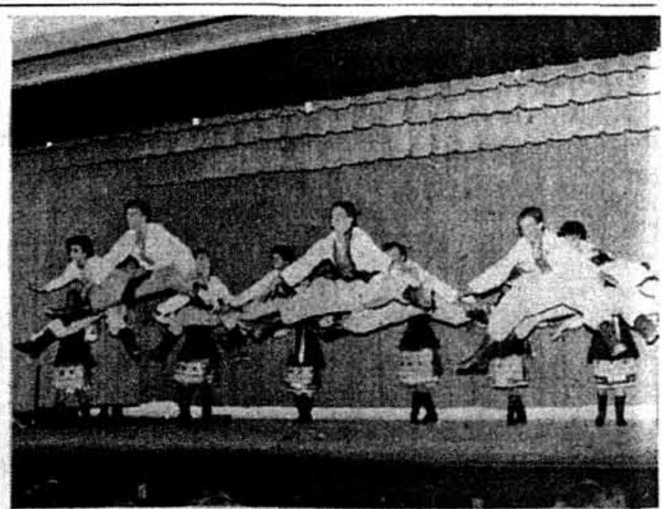
Приступлено до виборів нової Управи і вибрано її в такому складі: Іван Чопко — голова, Микола Павлів — заступник голови, Володимир Ревюк — другий заступник голови, Микола Велич — скарбник, Ярослав Сенишин — секретар, Володимир Запаранюк — почесний голова; Контрольна комісія: о. Мирон Ткачук, голова, Володимир Кропельницький і Юрій Гавришків — члени.

Після виборів голова президії о. М. Ткачук попросив до слова головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса. Головний предсідник з приємністю ствердив, що він дуже задоволений з того, що має змогу взяти участь у зборах Округи і обговорити з присутніми проблеми УНСоюзу, як теж проблеми поділеної громади. Найперше він порушив організаційні справи, підкресливши, що Округа виконала у 1984 році свою квоту членів на 75 відсотків і за це їй належиться грошова нагорода. Чек на суму 110 дол. він передав голові Округи. Потім д-р І. Флис поінформував присутніх про різні аспекти праці УНСоюзу, його успіхи, як наприклад, зріст майна УНСоюзу у 1984 році на два мільйони долярів. Сказав, що існує можливість оподаткування членів УНСоюзу, які є забезпечені вивінувальними грамотами, а теж можливість оподаткування всіх братських союзів.

Слідувала дискусія, в якій взяли участь майже всі присутні. Д-р І. Флис вичерпно відповідав на всі питання. Дискутовано справу двоподілу української громади, і головний предсідник повністю піддержав становище УНСоюзу, яке він зайняв у тій справі.

Збори закінчено молитвою, яку провів о. М. Ткачук. Дискусія на тему УНСоюзу продовжувалася ще під час прийняття, яке вміло і гарно приготовили члени Округи.

Учасники Фестивалю на пошану батьків на Союзівці 16-го червня, прибувши автобусом з Округи Вунсакет, Р. А., який зорганізували голови Округи Алекс Худолій і його заступник Леон Гардінк.

Ансамбль „Сизокрилі" під мистецьким керівництвом прімабалерини Роми Прийма-Богачевської під час виступу на Союзівці 16-го червня ц.р. на пошану батьків.

(Світлив: Юрій Тренклер)

П. Тарнавського переобрано на Голову Округи УНС у Філядельфії

Філядельфія, Па. (с.г.) — У неділю, 17-го березня ц.р., тут у залі власного Дому відбулися звичайні чергові Річні збори Окружного Комітету відділів УНС Філядельфійської Округи, яка об'єднує 40 відділів, що начисляють майже 7.000 членів.

Збори відкрив голова Петро Тарнавський, який привітав присутніх на залі, а між ними головного секретаря УНС Володимира Сохана, головного організатора Степана Гавриша, головного контролера д-ра Богдана Гнатюка і головного радного Василя Пастушка. Після цього обрано президію для проведення зборів, яку очолив С. Гавриш, а мґра Івана Скочиляса обрано протоколянтом нарад.

Подякувавши за довір'я, предсідник зборів С. Гавриш попрохав всіх хвилиною мовчанки вшанувати членів Філядельфійської Округи, які відійшли у вічність, а між ними заслуженого союзового діяча головного радного сл.п. Івана Одежинського та почесного голову Округи інсп. Осипа Бакая.

Номінаційну Комісію, яку обрано зі залі, очолив інж. Іван Скіра, а членами були Іван Книгницький і інж. Богдан Одежинський. Добре опрацьований протокол останніх Річних зборів прочитав мґр Володимир Яців, який принято без поправок. Відтак приступлено до звітів членів Управи. Про многогранну працю Управи вечерпний звіт склав голова П. Тарнавський. Округа в ювілейному році придбала 390 нових членів,виконавши свою квоту на понад 105 відсотків. У наслідок цих досягнень Округа 21-ий раз зайняла перше місце поміж всіма округами Америки й Канади за придбання найбільшого числа нових членів. 19-го серпня на „Тризубівці" відбуто Союзовий День Філядельфійської Округи, дохід з якого призначено на сплачення моргеджу Українського Спортового Осередку „Тризуб". Заходом Округи відбуто надзвичайно вдалий бенкет у неділю, 23-го вересня, присвячений 90-річчю „Батька Союзу", під час якого головним промовцем був головний директор для Канади сен. Павло Юзик. Також при жертвенній праці членів Управи в неділю, 30-го грудня, відбувся величавий концерт бандуристів, у якому було понад 130 виконавців, а учасників концерту було понад 1,500. Голова закінчив звіт висловленням подяки всім відділовим урядовцям Округи за жертвенну працю, а доказом чого було придбання майже 400 нових членів. Він також висловив подяку членам Управи за гармонійну співпрацю, а головно склав подяку В. Пастошкові за придбання 104-ох нових членів. Секретар Округи мгр Василь Колінко заявив, що брав участь у всіх засіданнях Управи Округи, писав протоколи й співпрацював з іншими членами Управи. Касир Округи Іван Данківський обширно поінформував про фінансову ділянку.

П. Тарнавський

За його словами, обороти Округи у звітовому часі виносили 16,791.72 долярів, — адміністраційні видатки на удержання Дому виносили майже 1,000 долярів.

Стоять зліва: касир Іван Данківський держить чек-бонус, секр. мгр. Василь Колінко, голова Петро Тарнавський — держить почесну плякету, д-р Богдан Гнатюк, Володимир Сохан, Василь Пастушок і Степан Гавриш.

(Світлив: Богдан Одежинський)

Звітує голова Округи Петро Тарнавський.

Звітує касир Іван Данківський.

моргедж Округи за Дім виносить 2,284 доляри, а майно Округи, не враховуючи вартости Дому, виносить понад 8,000 долярів.

За Контрольну комісію звітував її голова мгр І. Скочиляс, який заявив, що проведена контроля діловодства секретаря й касира устійнила, що діловодство ведене взірцево, знайдено всі касові доводи, і в зв'язку із цим він поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі з признанням, особливо вирізнивши касира І. Данківського, який також виконує обов'язки адміністратора Дому Округи. По звітах членів Управи й Контрольної комісії були запитання,на які відповідь дали голова П. Тарнавський і касир І. Данківський, а відтак приступлено до вибору Управи і Контрольної комісії на біжучий рік. Голова Номінаційної комісії інж. Іван Скіра відчитав листу кандидатів, а саме: Петро Тарнавський — голова, інж. І. Скіра, Петро Щерба і Федір Петрик — заступники голови, Дмитро Федорійчук — секретар, І. Данківський — касир, інж. Михайло Нич, референт зв'язків, Іван Книгницький — організаційний референт, Андрій Кушнір — імпрезовий референт. З уряду входять до Управи: д-р Богдан Гнатюк — головний контролер, і Василь Пастушок — головний радний; члени Управи: о. митрат Михайло Борисенко, д-р Іван Скальчук, Дарія Цапар, Анна Яремко, Катерина Панчешіне, мгр Василь Колінко, Маріян Коженьовський, Юрій Богачевський, проф. Володимир Винницький, мгр Богдан Артимишин, Іван Бабяк, Михайло Майчук, Іван Васюрко, Яким Козел, Йосиф Хома, Михайло Луців, Михайло Глова, Федір Сущик, Юрій Данилів, Теодор Дуда, Юрій Будерацький і Ярослав Лебідь. Контрольну комісію очолив мгр І. Скочиляс, а членами обрано Михайла Мартиненка, інж. Богдана Одежинського і Василя Євтушенка. Запропоновану листу кандидатів присутні союзовці прийняли одноголосно.

Опісля предсідник зборів запросив до виголошення доповіді головного секретаря УНС В. Сохана, який привітав всіх зібраних від Екзекутивного Комітету, а відтак промовляючи, заторкнув всі важливі ділянки праці Союзу. Коротко говорили ще д-р Б. Гнатюк, головний контролер і В. Пастушок, головний радний. Після доповідей В. Сохан у асисті С. Гавриша, д-ра Б. Гнатюка і В. Пастушка вручив голові Округи П. Тарнавському почесну грамоту за чемпіонство і за виконання квоти чек-бонус на суму 705 долярів. По доповіді В. Сохана були різні питання, які відносилися до загальних союзових справ, на які він дав усім вичерпні відповіді.

Переобраний голова Округи висловив в імені Управи всім щиру подяку за довір'я,закликав далі вести організаційну працю так, щоб Округа могла виконати свою квоту, а саме: придбати 350 нових членів під час року, а відтак запросив всіх на перекуску-гостину.

Д-р М. Снігурович переобраний головою Окружного Комітету УНС в Ню Гейвені

Загальні річні збори округи Ню Гейвен відбулись 17-го березня ц.р. в Українському Народному Домі в Відгемі (біля Вилимантику, Конн.).

Голова Округи відкрив збори; хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних союзовців. Участь у зборах взяли 27 відділових урядовців, які заступали 10 відділів. На жаль, шість відділів не були заступлені — 23, 52, 67, 128, 350 і 390, а шкода, бо збори були цікаві й конструктивні. На зборах був присутній головний предсідник УНС д-р Іван Флис, який репрезентував Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу.

Голова Округи д-р Снігурович, привітавши головного предсідника д-ра І. Флиса, передав дальше ведення зборів голові місцевого 387-го Відділу Андрієві Смукові, а секретарював Тарас Сливінський, секретар 59-го Відділу.

Т. Сливінський прочитав протокол з минулорічних Загальних зборів, який прийнято з признанням для секретаря.

Звітування розпочав голова управи Комітету д-р М. Снігурович у скупченій формі, охопивши усю діяльність Окружного Комітету на протязі цілого року. Він підкреслив успішне ювілейне відзначення 90-ліття УНСоюзу.

В рамках ювілейних відзначень відбулась поїздка по морю, а відтак прийняття для учасників поїздки, яке приготовило сестрицтво української православної парохії. На залі, де відбувалось прийняття, виставлено всі видання УНСоюзу і „Свободи". Д-р М. Снігурович доповідав про 90-річчя УНСоюзу. Продовжуючи звітування він згадав про участь в з'їзді окружних голів на Союзівці, на якому д-р Снігурович висував деякі внески.

Потім він говорив про свою діяльність в Окрузі, а саме: роздав винагороди від УНСоюзу для студентів українознавства в Гартфорді й Ню Гейвен. Скликав інформаційні збори в Стемфорді, був учасником на Загальних зборах 277-го відділу в Гартфорді. На закінчення свого звіту голова Округи присвятив більше часу організаційним справам. Він підкреслив, що від 8-ми літ 59-ий Відділ в Бриджпорті веде перід у приєднуванні нових членів.

Відтак звітували секретар Т. Сливінський і касир В. Добчанський. Голова Контрольної комісії В. Василенко звітував з усього діловодства Управи, яке добре проводилося, за що їм належиться признання.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нову на 1985 рік у такому складі: голова — д-р М. Снігурович; заступник голови — Яків Несторук; секретар — Т. Сливінський; касир — В. Добчанський; члени управи — С. Тарасюк, І. Олійник, Д. Стець і В. Романишин; Контрольна комісія: В. Василенко, Г. Діна і О. Гладун.

Після перевибору Управи промовляв головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис, який найважливішою справою вважає організаційну ділянку. Головній Екзекутиві відомі організаційні трудноші в терені, — сказав д-р Іван Флис, — проте, слід пам'ятати, що кандидати на забезпечення в УНСоюзі не прийдуть до вас, ви мусите йти до проспектів на членство в Союзі. Головний предсідник закликав збільшити зусилля для приєднання нових членів. УНСоюз має добрий товар, яким можемо гордитися. Кожний секретар має однакові можливості, про деяких з них висловився д-р І. Флис з признанням, а про інших з оправданою вимогою. Не тільки секретарі, але й відділові урядники повинні докласти всіх зусиль, щоб не допускати до спаду членства, доповнювати їх новими членами.

Д-р М. Снігурович

Під фінансовим оглядом УНСоюз постійно зростає, членські вкладки постійно збільшуються з огляду на вищі суми забезпечення. Майно Союзу перейшло 52 мільйони долярів. Українська будівля постійно приносить більші зиски. УНСоюз кожного року приділає більші дотації на суспільні потреби, більше стипендій для студіюючої молоді, доплачує до видання „Свободи", удосконалює і розбудовує Союзівку.

В короткому часі почнеться будова мешкань для старших віком людей, членів УНС. Для цього куплено землю від НТШ і опрацьовується пляни. На закінчення своєї доповіді д-р І. Флис висловив надію, що організаційний стан в нашій Окрузі покращає. При цьому головний предсідник передав голові Округи чек за приєднання нових членів, жалував що не може дати винагороди на більшу суму.

Після доповіді д-ра І. Флиса, предсідник зборів передав дальше провадження зборами переобраному голові Округи, який розпочав дискусію, в якій взяли участь численні учасники зборів. Дискусія була цікавою, хоч часом загострою. Деякі члени настоювали на тому, щоб продовжувати дискусію в справі членства УНСоюзу в УАКРаді та двоподілу нашої громади. Д-р І. Флис здержав дальшу дискусію на цю тему, заявивши, що ті особи не змінять його думки в цій справі, ані теж він не має надії, що зможе змінити їхні погляди. Ствердженням, що Головний Уряд схвалив членство УНСоюзу в УАКРаді закінчено дискусію на згадану тему.

Вичерпавши програму нарад, голова Округи подякував всім членам Управи й урядовцям відділів за їх участь на зборах і закликав, що завваги головного предсідника взято поважно і йти в терен, підшукуючи нових членів. Він закликав нонообрану управу до співпраці і подякував за довір'я виявлене поновним вобором. Плян праці на 1985 рік Управа устійнить на своєму найближчому засіданні. Відтак він запросив присутніх на перекуску, яку приготовила Управа місцевого Відділу.

М. Ольшанського переобрано на голову Чикаґської Округи

У суботу, 2-го березня ц.р., в 3-ій годині по обіді відбулися Річні загальні збори Окружного Комітету УНСоюзу в Чикаго, Ілл., у залі УНСоюзу при 845 Північ Вестерн авеню.

Збори відкрив голова Округи М. Ольшанський, який привітав заступника головного предсідника УНСоюзу Ґльорію Пашен і головного контролера інж. Анатолія Дорошенка та всіх присутніх. Відтак хвилиною мовчанки присутні вшанували пам'ять колишнього касира Округи Е. Блідого та померлих членів поодиноких відділів Округи.

На внесок Р. Припхана й О. Бережан одноголосно вибрано президію зборів, в яку війшли інж. О. Шарун, голова, і С. Лісович, секретар. Протокол з минулорічних зборів відчитав М. Ольшанський, бо секретар не був присутній. Звіт збори прийняли з маленькою поправкою. На внесок М. Ольшанського збори ухвалили Німінційну комісію в такому складі: Р. Припхан, голова, — І. Ґавалюх і З. Дзядик — члени. Голова зборів інж. О. Шарун покликав до звітів уступаючу управу. Першим звітував М. Ольшанський. Він відбув організаційну нараду Округи; зорганізував 35 сеньйорів УНСоюзу на 10-ий з'їзд сеньйорів, який відбувся на Союзівці. Разом із Р. Припханом зорганізували поїздку коло 40 осіб автобусом до Вашінґтону. Він подав, скільки нових членів Округа Чикаго зорганізувала в 1984 році, а скільки поодинокі відділи. Заступник голови І. Гавалюх звітував про бенкет, присвячений 90-літтю УНСоюзу, на який прибуло 300 людей і який відбувся дуже гарно.

Дохід з бенкету становив 491.50 долярів. У зв'язку зі смертю Е. Блідого, звіт касира не був приготовлений, і Контрольна комісія не могла провірити стан каси. Подано лише, що в касі є приблизно 640 долярів. Інж. О. Шарун попросив, щоб збори вирішили, що робити в цій справі. Інж. А. Дорошенко запропонував, щоб скликати другі збори, або тепер провірити стан каси. Збори вирішили зробити перерву, під час якої Контрольна комісія в складі О. Бережан, Б. Вовчук й І. Ґавалюх провірили папери касира. Під час перерви О. Бережан попросив всіх на перекуску.

Після перерви Контрольна комісія піводомила, що в касі є 165 долярів надвишки і що в такому короткому часі неможливо провірити докладно. П. Питель і Р. Припхан запропонували, щоб нова Контрольна комісія за якийсь час це впорядкувала. Інж. А. Дорошенко, Ю. Дачишин, К. Крайний і інж. О. Шарун сказали, що це вина М. Ольшанського, який не подбав про залагодження цієї справи. М. Ольшанський відповів, що він після смерти Е. Блідого, попросив І. Гавалюха, щоб він зайнявся касою, але опісля дружина покійного Е. Блідого — Ґ. Бліда погодилася бути касиром. Він вибачився, що не доглянув цієї справи.

Р. Припхан заявив, що Контрольна комісія на 1985 рік буде майже в тому самому складі як попередня з додатком одної особи,і що до 30 днів вона провірить стан каси, тому скликати нові збори недоцільно. До Контрольної комісії увійшли: О. Бережан, Б. Вовчук, І. Гавалюх. Пропозицію збори прийняли і Контрольна комісія на цій підставі дала внесок уділити абсолюторію уступаючій управі, який всі присутні схвалили.

М. Ольшанський

На внесок Номінаційної комісії вибрано нову управу в такому складі: голова — Михайло Ольшанський; заступники голови — Іван Ґавалюх і Левко Паньків; секретар україномовний — Роман Припхан; секретар англомовний — Христина Козій; скарбник — Ґеневієна Бліда; члени управи — Петро Ґут, Яків Берестянський, інж. Осип Шарун, Стефанія Лісович, Василь Камінський і Зенон Дзядик; Контрольна комісія: Богдан Вовчук, Ольга Бережан, і Карло Крайний.

Предсідник зборів інж. О. Шарун попросив до слова новообраного голову Управи. М. Ольшанський згадав, що відбудеться курс секретарів, і щоб всі секретарі подбали про приєднання нових членів в цьому важливому році, бо 1986 буде роком конвенційним.

Відтак заступник головного предсідника УНСоюзу Ґльорія Пашин сказала, що Округа приєднала 167 членів в 1984 році, але не виконала призначеної їй квоти на 1985 рік квота на околицю Чикаґо є 310 членів. Вона пояснила, що тепер в Іллиной кожний секретар повинен мати дозвіл від стейту, за який платить головна канцелярія УНСоюзу.

Під час дискусії згадано про будинок для сеньйорів на Союзівці, і про дім УНСоюзу на Вестерн авеню в Чикаго.

Опісля обговорювалися різні справи. О. Шарун подав думку, щоб відділи, які мають лише кілька членів, з'єднати з іншими. С. Кочій просила, що із Загальних зборів звіт не повинен бути читаний із газети. Р. Припхан запитав наших головних урядовців — Ґ. Пашен і д-ра М. Куропася та інших, чому вони хвалять всіх по інших місцевостях, а ніколи не згадують про Округу Чикаго, а якщо згадують, то лише про себе

На ювілейному бенкеті УНСоюзі М. Куропась образив отців й інших людей церемонією для сенатора Персі під час бенкету. Виглядало, що ми всі республіканці. Інж. А. Дорошенко відповів, що цю справу вже порушували на зборах і що Р. Припхан мав рацію, і в майбутньому не повинно таке явище повторитися. М. Ольшанський сказав, що на бенкеті було багато ображених людей.

Секретар зборів
Стефанія Лісович

В. Стефурина обрано на голову Вілксберської Округи УНС

Едвардсвилл, Па. (с.г.) — У суботу, 20-го квітня ц.р., тут у залі української католицької церкви св. Володимира відбулися Річні збори відділів УНСоюзу Вілксберської Округи, на яких Василя Стефурина переобрано на голову Округи. Заступниками голови обрано Ольгу Малищак і Василя Валігуна, секретарем Івана Блищака, а касиром Катерину Лукач. Контрольну комісія очолив Іван Грушчишин, а членами обрано Ірину Дяків і Анну Блищак. Почесним головою Округи є мґр Роман Дяків.

Збори відкрив і ними проводив голова Василь Стефурин, а протоколянтом був Іван Блищак. Відкриваючи наради, він привітав присутніх союзовців, а між ними головного організатора УНС Степана Гавриша та почесного голову Округи мгра Романа Дякова. Протокол з останніх нарад прочитав Іван Блищак. Відтак голова обширно поінформував про проведену працю Управою в звітовому часі. Він брав участь в Конференції голів, яка відбулася на Союзівці в червні 1984 року. Заходом Управи була зорганізована 21-го липня прогулянка автобусом на Союзівку. Управа подбала також і про відзначення 90-річчя Батька Союзу бенкетом, який відбувся 22-го вересня, під час якого головним промовцем був д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу. Він з гордістю поінформував і про те, що Округа виконала свою організаційну квоту на 130 відсотків. Звіт голови доповнили ще секретар Іван Блищак і касир Катерина Лукач, яка інформувала, що сальдо каси на день нарад виносить понад 450 долярів.

Василь Стефурин — держить почесну плякету яку одержала Округа за організаційні успіхи в 1984 році.

Запрошений до слова С. Гавриш привітав новообрану Управу, висловивши ґратуляції голові В. Стефуринові за його організаційні успіхи в звітовому році, а саме: приєднання 14-ти нових членів, і тим допоміг Окрузі виконати квоту для одежання спеціяльної нагороди. Відтак він поінформував присутніх про загальні справи цілости Союзу та його пляни в передконвенційному році.

По доповіді С. Гавриша були до нього різні запитання, на які союзовці одержали вичерпні відповіді. Після цього голова Округи подякував усім за участь в нарадах, апелював до секретарів організовувати членів для виконання квоти. Після закінчення нарад всі були запрошені на перекуску-гостину, що її приготувала Управа Округи.

Наради розпочато й закінчено молитвою, яку провів Іван Блищак а всі відспівали „Христос Воскрес"

Володимир Гавриляк — голова Рочестерської союзової Округи УНС

Рочестер, Н.Й. (с.г.) — У неділю, 24-го березня ц.р., тут в залі Українського Народного Дому відбулися Загальні збори Рочестерської Округи, яка об'єднує 10 відділів.

Збори відкрив і на бажання присутніх союзовців ними проводив голова Округи головний радний Володимир Гавриляк, а обов'язки протоколянта виконував Дмитро Пристай. Відкриваючи наради, голова привітав присутніх союзовців, а між ними почесного голову Округи Константина Шевчука, головного організатора УНС Степана Гавриша і головного радного УБСоюзу Василя Іванціва, який брав участь у нарадах як гість.

Протокол з останніх річних нарад прочитав Дмитро Пристай, який було прийнято без змін. Після цього приступлено до звітів членів Управи. Про загальну працю Округи вичерпний звіт здав голова Володимир Гавриляк, а його доповнив секретар Дмитро Пристай. Голова поінформував, що весною відбулися організаційні наради, під час яких Екзекутивний Комітет репрезентувала Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу. Він був учасником Конференції голів, яка відбулася на Союзівці в червні, а також як голова Округи репрезентував Союз під час різних загальногромадських імпрез. Він сказав, що багато часу присвятили члени Управи для влаштування бенкету з нагоди 90-річчя УНСоюзу, який відбувся 6-го жовтня 1984 року. Під час бенкету відзначено почесними плякетами заслужених союзовців, між ними почесного голову Округи Константина Шевчука. Промовцем під час бенкету був д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу. У звіті голова також згадав і про організаційну ділянку, інформуючи, що в звітовому часі приєднано 73-ох нових членів і тим самим Округа виконала свою квоту на 81 відсоток. Він подав поіменно секретарів, які придбали нових членів та згадав і ті відділи, які в ювілейному році не придбали ні одного члена, а таких в Окрузі було аж три. Свій звіт голова Округи закінчив подякою всім членам Управи за гармонійну співпрацю в звітовому часі. Секретар Округи Дмитро Пристай поінформував, що весь час співпрацював з головою, належав до Комітету приготування бенкету для відзначення союзового ювілею, писав протоколи під час нарад, як також репрезентував Округу під час громадських імпрез. Тому що касир Микола Лилак був перешкоджений родинними справами голова Округи відчитав за нього звіт у якому сказано, що сальдо каси на день нарад виносить 669.87 долярів.

За Контрольну комісію звітував голова дир. Михайло Малинівський. Він поінформував, що діловодство секретаря й касира було провірене, знайдено всі касові прилоги, і тому запропонував уділення абсолюторії членам уступаючої Управи. По звітах були запитання до членів Управи, на які відповідав голова В. Гавриляк. Відтак приступлено до вибору Управи і Контрольної комісії на біжучий рік. Управу обрано у такому складі: Константин Шевчук — почесний голова; Володимир Гавриляк — голова, Дмитро Пристай — секретар, Стефан Приймак — касир; члени Управи — Марія Ковальчук і Марія Сведира. Контрольну комісію знову очолив дир. М. Малинівський, а членами обрано мґра Петра Лещишина і Василя Поповича.

Потім до слова був запрошений Степан Гавриш, головний організатор, який привітав зібраних союзовців від Екзекутивного Комітету, привітав новообрану Управу та побажав їй гарних успіхів в передконвенційному році. Відтак він висловив подяку й ґратуляції голові Округи та головному радному В. Гавриликові за такі поважні організаційні успіхи — зорганізування у звітовому році 36 нових членів. Також він висловив ґратуляції для нового секретаря 217-го Відділу Стефана Приймака, який зумів в першому році своєї праці приєднати 18-ох нових членів. Всім відділовим урядовцям склав подяку за виконання квоти Округи в звітовому році на 81 відсоток. У своєї промові С. Гавриш заторкнув важливіші ділянки праці цілости Союзу. По його доповіді було ряд питань, які відносилися до щоденника „Свобода", розбудові Союзівки, злуки Союзів УНСоюзу і УБСоюзу, роздору в українській громаді Америки та інші. Вичерпні відповіді дискутанти одержали від доповідача.

Перед закінченням нарад схвалено плян праці на біжучий рік, а відтак всі присутні були запрошені на перекуску.

В. Гавриляк

Володимира Гетьманського переобрано на голову Бостонської Союзової Округи

Бостон, Масс. (с.г.) — В неділю, 5-го травня ц.р., тут у залі української католицької церкви відбулися Річні загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу Округи Бостон.

Збори відкрив голова Округи Володимир Гетьманський, який привітав пароха місцевої церкви о. декана Петра Огірка, головного організатора УНС Степана Гавриша та всіх присутніх відділових урядовців, а також гостей, членів поодиноких відділів. Відтак він запросив о. декана П. Огірка провести молитву, а при тому хвилиною мовчанки вшановано тих членів відділів Округи, які відійшли у вічність.

На бажання присутніх президію для проведення зборів очолив д-р Іван Дідюк, а протокол писав Дмитро Ґалонзка. До президії був також запрошений о. декан П. Огірко. Протокол з останніх Річних зборів читав Д. Ґалонзка, а відтак приступлено до звітів.

Першим звітував ґолова В. Гетьманський, який обширно поінформував про загальну працю цілости Округи. Він сказав, що був активним представником Округи під час різних імпрез загальногромадських, репрезентував Округу як делеґат до губернатора під час підписання проклямації 22-го січня — української незалежности. Був учасником Конференції голів в червні на Союзівці. В звітовому часі Округа відбула Річні й Організаційні збори. Під час Річних зборів промовляв д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника, а під час Організаційних промовляв д-р Іван Флис, головний предсідник. У звітовому році придбано 22 члени і тим самим виконано квоту лише на 63 відсотки. Голова згадав гакож і про те, що в звітовому році секретарка 238-го Відділу Анна Ремік була в серйозному автомобілевому випадку і тому члени Управи старалися бути в контакті з нею. Говорячи про громадську працю, голова сказав, що належить до Управи Осередку СУМА й Управи Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Секретар Округи Д. Ґалонзка сказав, що писав протоколи під час нарад і весь час був у контакті із головою Округи, а касир Дмитро Мельник, звітуючи про фінанси, сказав, що сальдо каси на день нарад виносить 187.87 долярів.

За Контрольну комісію звітував голова д-р Іван Дідюк, який поінформував, що книговодство секретаря й касира ведене взірцево, сальдо є згідне із прилогами, і тому поставив внесок на уділення абсолюторії членам уступаючої Управи. Після декількох запитань приступлено до вибору нової Управи і Контрольної комісії на 1985 рік, яку обрано в складі: Володимир Гетьманський — голова, Василь Міґован — заступник, Дмитро Ґалонзка — секретар, Дмитро Мельник — касир; Контрольну комісію знову очолив д-р Іван Дідюк, а членами обрано Анну Ремік і Михайла Волощука.

По виборі Управи до слова був запрошений Степан Гавриш, головний організатор, який привітав всіх присутніх від Екзекутивного Комітету, привітав новообрану Управу та побажав їй кращих організаційних успіхів, ніж були в минулому році. Потім він коротко поінформував присутніх про важливі ділянки праці цілости УНСоюзу і при тому згадав працю відділів — Рекордового, Фінансового й Організаційного. Говорив про пляни розбудови Союзівки коштом 1,000,000 долярів, про виплату ювілейної дивіденди союзовим членам у сумі 1,000,000 долярів. Згадав про Будівлю УНС, видавництво, а відтак заторкнув організаційну ділянку. За його словами, в звітовому році замість придбати бодай 3,000 нових членів, придбано лише 2,190 членів, і тому були втрати. В біжучому році, який є передконвенційним, плянується придбати 4,000 членів. На закінчення доповіді він подав практичні поради про те, які кляси забезпечення продавати проспектам, а також висловив подяку за придбаних членів у звітовому часі Анні Ремік, Дмитрові Ґалонзці, Марії Беднарчик і голові В. Гетьманському. С. Гавриш закликав усіх присутніх союзовців допомогти Окрузі виконати передконвенційну квоту.

Після доповіді С. Гавриша були до нього питання, а відтак відбулася дискусія у сприятливій атмосфері, під час якої заторкнено загальні справи Союзу та видавництва „Свобода". Секретар Д. Ґалонзка сказав, що 21 рік є секретарем, але таких труднощів придбати нових членів ніколи раніше не мав, як від часу, коли громада поділена на „два табори". Він також висловив застереження до поміщуваних статей у „Свободі", які, на його думку, є односторонніми. Крім нього, в дискусії взяли участь: о. П. Огірко, д-р І. Дідюк, Стефан Сідлярчук, Іван Бернадиґа, М. Волощук, Микола Ґеба, Микола Рогач, В. Гетьманський і Д. Мельник. Дискутанти заторкнули ряд важливих справ, які нуртують тепер в українських громадах. Відповідь дискутанти одержали від представника Екзекутиви, а опісля переобраний голова Округи В. Гетьманський висловив подяку присутнім в імені обраної Управи за довір'я. Він також подав плян праці в передконвенційному році і при тому апелював до присутніх допомогти Окрузі придбати до кінця року 35 нових членів і тим виконати квоту.

Наради закінчено молитвою, яку провів о. декан П. Огірко, а всі відспівали „Христос Воскрес", після чого відбулася перекуска, яку приготовив голова Округи.

В. Гетьманський

П. Шевчук очолив Олбанську Союзову Округу

Кергонксон, Н.Й. — (І. Д.) — Дня 28-го квітня ц.р., відбулися Річні загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу Олбанської Округи в залі Союзівки в Кергонксоні звичайним порядком нарад при участі 29 членів (-ок).

Радний В. Квас відкрив їх у 3-ій год., вітаючи присутніх і передав ведення зборів голові П. Шевчукові, що візвав повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати всіх померлих членів і доручив секретареві І. Дурбакові прочитати порядок нарад зборів. До президії зборів вибрані: Є. Наболотний — голова; І. Дурбак — секретар, що прочитав протокол з останніх річних зборів. Після поправок радного В. Кваса і дир. В. Літинського, протокол прийнято. Звіти управи почав голова Окружного Комітету Олбанської Округи УНС П. Шевчук. Він ствердив, що в 1984 році Округа придбала 65 нових членів. За останніх 10 літ відділи втратили багато членів, тільки Відділ у Кергонксоні значно збільшив число членів. Відділи в Гадсоні й Пітсфілді не придбали членів, ані не прислали делеґатів. Олбанська округа має тепер 1,525 членів, 10 літ тому мала їх 1,503, але без Кергонксонського Відділу. Окружний Комітет УНС дав ґрадуантам Школи Українознавства у Вотервліті грошові дарунки. Вкінці закликав секретарів придбати більше членів, бо багато відпадає, старші помирають.

Секретар І. Дурбак повідомив, що 10-го червня 1984 року відбулися організаційні збори округи при участи головного організатора УНС Степана Гавриша, радного В. Кваса і 29-ти членів. Касир Володимир Варшона звітував, що сальдо в минулому році було 362.77 дол., приходів від Головної Управи УНС одержано 198 дол.; відсотки в банку 43.60 дол.; разом приходи становлять 598.37 дол., розходів було 160.80 дол., сальдо 437.57 дол.

Організаційний референт Є. Наболотний повідомив, що ювілей 90-ліття УНС відложено із-за смерти Патріярха Йосифа. За Контрольну комісію звітував М. Савків. Книги ведені в зразковому порядку, тому він поставив внесок ухвалити абсолюторію уступаючій Управі.

В дискусії взяли участь інж. Р. Ракочий, М. Савків, радний В. Квас й інші. Одноголосно схвалено абсолюторію уступаючій Управі.

Від імени Номінаційної комісії А. Урбан вніс листу кандидатів до нової Управи: голова — П. Шевчук, перший заступник голови — С. Гаврилюк; другий заступник Е. Мочульський, секретарі: І. Дурбак і П. Урбан; касир — В. Варшона, організаційний референт Є. Наболотний; вільні члени — А. Урбан, З. Зендран, Р. Гарасимяк, Я. Кушнір. Контрольна комісія: М. Савків, В. Кошикар і С. Когут. Цю листу прийнято одноголосно.

Головний предсідник УНС д-р І. Флис поґратулював нововибраній управі та побажав їй багато успіхів. Олбанська округа придбала в 1984 році 65 нових членів: В. Квас — 20, П. Шевчук — 15, М. Савків — 10, С. Гаврилюк і В. Варшона по 9, Колодій — 2. Три відділи, два в Гадсоні та в Пітсфілді, не придбали нових членів. Від 1-го до 14-го червня буде секретарський курс на Союзівці; також День Батька буде там відзначений 16-го червня. Хоч УНС має тепер менше членів, але зате більше майна, як усі українські братські союзи взяті разом. Різні причини зменшення членства: смертність найстарших членів, сплачування дозрілих грамот, згрошовлення грамот, зміни місць поселення. Секретарі старіються, мало молодих секретарів і членів. В 1984 році було 79,744 члени, активних членів було 55.530. Майно зросло до 52,134,000 дол. УНС видав 8 мільйонів за Заморську Твердиню будинок Союзу в Джерзі Сити, тепер повністю винайнятий. УНС видав на пресу 605,000 долярів: „Свободу", „Український Тижневик" і „Веселку". Не тільки в УНС, але і в американських обезпеченевих організаціях спадає членство. Вкінці д-р І. Флис закликав разом працювати для спільної мети, для добра українського народу.

В точці запитаннях інж. Р. Ракочий порушив справу правильника для виборів делеґатів на конвенції. М. Савків пропонував підвищити асекурацію з 6.50 на 8.50 дол. І. Дурбак запитав, які наклади преси УНС. Головний предсідник пояснив ці проблеми. Радний В. Квас повідомив, що на Союзівці збудують дім для затрудненої тут влітку молоді на 60-80 осіб, і дім для сеньйорів. Братські союзи мають бути оподатковані. В День Батька буде відповідна мистецька програма. С. Когут запитав, чи можна суспендувати членів, які не хочуть передплачувати „Свободи"? Д-р І. Флис пояснив, що у статуті УНС є така постанова про обов'язкову передплату „Свободи" для членів, народжених в Україні. Є. Наболотний цікавився, чи поліси суспендованих є добрі. В. Варшона є проти примусової передплати „Свободи", бо УНС тратить, через це членство. Радний В. Квас повідомив, що на Союзівці буде цього літа 12 таборів молоді, заохотив скористатися з них. Директор Школи Українознавства у Вотервліті В. Літинський подякував за дотації від УНС для ґрадуантів цієї школи. Члени УНС радо читають „Свободу" і „Український Тижневик". Радний В. Квас повідомив, що в жовтні буде Окружна Рада УНС, тоді можна буде внести різні поправки.

І. Дурбак висловив побажання, щоб на зборах УНС були представники „Свободи", щоб могли відповісти на запити й закиди.

Вкінці нововибраний голова П. Шевчук подякував за вибір, подякував головному предсідникові д-рові І. Флисові та головному радному В. Квасові, всім делеґатам і гостям та запросив на перекуску.

Павло Шевчук

206-ий Відділ УНС у Вунсакеті відзначив своє 75-річчя

Вунсакет, Па. — Тут у суботу, 18-го травня 1985 року, 206-ий Відділ УНСоюзу, Товариство „Запорозька Січ", відзначив свій 75-річний ювілей величавим бенкетом та забавою.

Бенкет й забава відбулися в Клюбі Амбасада в Вунсакеті і ним проводив тостмайстер Олександер Кокольский. Молитву під час бенкету провів й дари поблагословив парох української католицької церкви св. Михайла о. митрат Іван Мoват. Посадник Вунсакету Ґастон Айотте привітав всіх присутніх в імені адміністрації, а при тому відчитав проклямацію управи міста, в якій було сказано, що день 18-го травня проголошується „Українським Днем" для всіх українців Вунсакету для вшанування 75-річного ювілею 206-го Відділу. Щирими словами вітав гостей Едґар Мартел, головний предсідник французького братського союзу св. Івана Хрестителя.

Головним промовцем під час цього успішного бенкету був д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу, який по-українськи і по-англійськи накреслив історію Союзу від його початків із Шамокіна. Під кінець промови він вручив почесні грамоти членам Управи на чолі з головою Дмитром Сарахманом а також секретареві Відділу Леонові Гардінку — за його віддану працю для добра УНСоюзу.

Історію 206-го Відділ представив зібраним о. Мирон Оригон, настоятель української православної церкви св. Михаїла. Він розповів, що 206-ий Відділ був зорганізований 9-го квітня 1910 року, а першими урядовцями його були Андрій Швець — предсідник, Теодор Маґаляс — секретар, і Василь Турецький — касир.

Письмові привіти з нагоди ювілею Відділу наспіли від губернатора стейту Ровд Айленд Едварда ді Претте, сенатора Джана Чафі, стейтового леґістратора Фернарда Ґермейна і судді Ореста Чагарина.

Потім виступили Наталка Михайлюк і Юрко Вонс, які протанцювали кілька українських танків, після чого гості забавлялися під гру окрестри Алекса Худолія.

Л. Гардінк

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

Тома, Джеймі і Дені Даймонд, діти Варвари і Томи Даймонд, нові члени 42-го Відділу УНСоюзу в Пассайку, Н.Дж. Забезпечила їх в УНС тета Стефанія Блиха.

Алекс К. Бравн, син Ленса і Стефанії Бравн, новий член 217-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Забезпечили свого внука союзовою грамотою бабця і дідо — Анна і Василь Сохоцькі.

Данило Т. Андерсен, син Наталки і Тімотея Андерсен, наймолодший член 157-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо, Ілл. Данила вписали до УНС дідусь Володимир і бабця Сузанна Совка, які є членами згаданого Відділу.

Тиміш Борейко, син Володимира і Марії Борейко, новий член 277-го Відділу УНСоюзу в Гартфорді, Конн. Вписав у члени УНС свого внука Тиміша дідо Євген Борейко.

Марко Володимир Борейко, син Володимира і Марії Борейко, новий член 277-го Відділу УНС в Гартфорді, Конн. Забезпечив свого внука Марка дідо Євген Борейко.

Іванко Набока, син Люди і Івана Набока, новий член 457-го Відділу УНС в Ню Йорку. Забезпечила свого любимого внука Івасика бабця Наталія Гаврилюк.

Христина Анна Сімокайтіс, донечка Олесі і Петра Сімокайтіс, наймолодша членка 157-го Відділу УНСоюзу в Чикаґо, Ілл. Забезпечення в УНС купили для внучки бабця Лідія і дідусь Володимир Матичак, який є секретарем згаданого Відділу.

Діяна К. Щерба, доня Євгена і Дебори Щербів, наймолодша членка 173-го Відділу УНСоюзу у Вілмінґтон, Дел. Записали свою внучку до УНС бабуня і дідуньо — Ірена та Петро Щерба, який є секретарем 173-го Відділу.

Христофор Роман Метанчук, наймолодший член 163-го Відділу УНС у Філядельфії, Па., якого обдарували союзовою грамотою дідуньо і бабуня — Роман і Стефанія Метанчуки.

УКРАЇНЦІ І КОМІСІЯ ДЕШЕНА В КАНАДІ

Червень 1985

Від 28 лютого ц.р. в Канаді діє Комісія Дешена, яку покликав до життя Федеральний уряд для виявлення мнимих воєнних злочинців в Канаді, притягнення їх до судової відповідальности та покарання на основі теперішніх чи відповідно змінених законів. На відкритих засіданнях Комісія вислухала громадські установи й поодинокі особи в Торонто, Монтреалі, Оттаві й Вінніпеґу. У цьому звідомленні подаємо інформації про українські справи й у майбутньому повідомлятимемо наше членство про працю Комісії, тому що перед нею стоїть оскарження проти української дивізії.

Крайова Управа Братства Канади

ЯК ПРИЙШЛО ДО СТВОРЕННЯ КОМІСІЇ ДЕШЕНА?

Перекручування фактів української історії, атаки на найменший вияв окремішности українського народу, фальшиві інформації про українських діячів, русифікаційний тиск застосовується усіма засобами пропаґанди й дезінформації в Україні. Паралельно ведеться безперебійна кампанія проти зорганізованих українських сил у поселенні. Крім постійних публікацій, призначених для закордону в українській, англійській та інших мовах, в останній час поведено „бліц" у масових засобах інформації проти т. зв. „воєнних злочинців", до яких в загальному зараховано українську дивізію, подаючи фальшиві закиди й інформації на основі „Бюлетеню" ч. 25, виданого Центром Симона Візенталя для вивчення Голокосту, в якому на першій сторінці пишеться про добровільців Східньої Европи, які вступили до СС після 1941 року і більшість яких служила в національних СС-формаціях, як українська СС-дивізія „Галичина", чи в лотиській порядковій службі. Ті формації були інструментами, яких нацисти вживали для нищення євреїв, поляків, росіян і циганів. Крім того, вони брали участь в багатьох інших злочинах..."

Майже всі великі щоденники в Канаді, як деякі теж в ЗСА, містили „пресові випуски" однієї агенції та свої статті.

Про цю кампанію звітувала докладніше українська преса. Нижче передруковуємо частину передової статті „Гомону України" п. н. „Напасть на українську спільноту" (ч. 8, 20 лютого, 1985).

„Українська спільнота — тим разом в Канаді — стала жертвою масового пропаґандивного „бліцу" під тиском „Центру Симона Візенталя для вивчення Голокосту" у Відні, Австрія, і співзвучних кіл жидівського естаблішменту. Це нічого нового для українців. Справа в тому тепер і канадський уряд якось став частиною цього наклепницького процесу.

Ґенеза витвореної ситуації відома усім з канадської преси. Тут хочемо лиш вказати на більш маркантні суперечності, неправду і нарушення особливо цією пресою демократичного процесу у демократичній країні на тлі цієї афери. Преса, очевидно, має теж і свої сенсаційні мотиви займатися такою „жовтою журналістикою". Судячи виключно по пресі, то ця антиукраїнська кампанія почалася тут 10 лютого ц.р. на тлі радіорепортажу з Ізраїля, у якому цитується С. Візенталя, який мав сказати, що він „припускає", що в Канаді живе 218 колишніх „українських офіцерів СС-ів Гітлера (вибраної Ґвардії), які керували таборами смерти в Східній Европі". Цей репортаж був поданий агентством „Ассошіейтед Прес" з Тель-Авіву і підхоплений канадською пресою 10.2.1985 р. В інших статтях канадської преси є твердження про існування аж трьох лист, які були передані урядові — дві від Візенталя і одна від совєтської амбасади в Оттаві, на якій є „бодай" 9 осіб. Візенталь говорить про дві листи, де є 218 осіб, преса позвітувала, що Візенталь сказав, що після того як цих 218 „запідозрених" не можна буде знайти в Европі, то „було припущенням, що бодай дехто з них живе в Канаді" („Торонто Стар", 11.2.85). Ця сама газета (з 12.2.85) теж позвітувала, що центр Візенталя подав, що „3,000 нацистів живе в Канаді". Натомість міністер справедливоти Джон Кросбі заявив, що це число високе, і що 30 до 40 осіб є тепер обсліджувані". У цій самій статті Дейвид Матас, який є автором документу „Щоб притягнути до судової відповідальности нацистських воєнних злочинців в Канаді", який був представлений урядові жидівською організацією „Б'най Б'рит", сказав, що він „не знає скільки тут нацистів". Торонтонський представник центру Візенталя Соль Літтман заявив ще, що українські „Ваффен (військові) СС", тобто українські дивізійники, були вживані „разом з іншими нацистськими частинами для пацифікаційної роботи" („Торонто Стар", 11.2.85), що є явною провокацією.

Ця кампанія „полювання" на нацистських воєнних злочинців на терені Канади відбувається у цьому випадку виключно в українському контексті, а наклеп у розумінні, що „українець рівняється нацистові", прямо не сходив кілька днів зі шпальт газет і телевізійних екранів..."

ЧОМУ І ЗВІДКИ ПОЧИНАЮТЬСЯ ТАКІ АКЦІЇ?

Чому й звідки починаються такі акції, не важко додуматися, як пише М. Митрович у статті п. н. „Наступ наклепників" („Новий Шлях", ч. 19, 1985):

„Не треба хіба доказувати, хто стоїть за всіма цими наступальними кампаніями проти українських і неукраїнських „нацистів" і „воєнних злочинців". Цей генеральний наступ, передусім на т.зв. „український буржуазний націоналізм" широко заплянований дезінформаційним відділом органів КҐБ. Саме вони скриваються за, чи то наївними, чи підкупними „борцями" проти німецьких „воєнних злочинців". Їм вони підсувають відповідні „інформації", часто й гроші для ведення відповідної кампанії. Безпосередні напади не дали відповідних результатів, отже Москва йде до своєї мети окружними шляхами. Адже компромітація українців на Заході дає їм кращі можливості боротьби з „українським буржуазним націоналізмом" на нашій батьківщині."

ОСКАРЖЕННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

Як створено Комісію Дешена, до неї прийшло оскарження на ветеранів Української Дивізії:

„В деяких колах ці ветерани оскаржені, як група, в воєнних злочинах і жорстокостях. Вони це категорично заперечують. Вони були націоналісти і патріоти". Це заявив один з адвокатів Комісії, що записано в протоколі (ст. 332-33):

„There remains the matter of the Brotherhood of Veterans of the Ist Division of the Ukrainian National Army in Canada. This applicant stands in a class by itself. According to its counsel, Mr. Clay Povell, it possesses some 600 members. They are veterans of the Galicia Division. In certain quarters and for the time being of course the Commission express absolutely no opinion on the matter. In certain quarters those veterans have been as a group charged with war crime or atrocities. They hotly deny the charge and they claim that they were rather nationalists or patriots. It is likely that the Commission will have to look and will indeed look into that particular aspect of the questions it has to examine but already Section 12 of the Inquiries Act which was quoted a moment ago opens the door to the members of the Brotherhood being represented by counsel in the course before this Commission. There is no point obviously in saying more on that problem at present but it is the view of the Commission that standing should therefore be granted to the Brotherhood insofar as the interests of the Brotherhood and its members are concerned.

The conclusions therefore of this consideration of the 10 applications are as follow:

1. The applications of the Canadian Jewish Congress and of the Ukrainian Canadian Committee are granted to the extent that each applicant will be recognized standing on matters relevent to its interest during the public sittings of the Commission.

2. The applicant of the Brotherhood of Veterans of the Ist Division of the Ukrainian National Army in Canada is granted to the extent that the applicant will be recognized standing on matters relevent to the interest of the Veterans of the Ist Division of the Ukrainian National Army, otherwise also known as the Galicia Division or the Halycka Division.."

Намагання „групового оскарження" щодо кол. вояків Української Дивізії без ніякого доказового матеріялу були зроблені перед Канадським урядом теж і в 1950 році, коли заходами КУК було допущено дивізійників до правної іміграції, розпорядженням від 31 травня 1950 року. Дивізія ніяких воєнних злочинів не вчинила, була в полоні провірювання різними комісіями, а Канадський Високий комісіонер у Великій Британії Л. Д. Вілгрес у своєму листі від 5 серпня 1950 року писав про Дивізію, що „нема ніякої евіденції, яка вказувала б, що хто-будь з них воював проти західніх альянтів чи був причасний у злочинах проти людства" ... „Хоч комуністична пропаганда постійно старається представити їх, як і всіх інших втікачів, як „квіслінґів" і „воєнних злочинців", цікаво, що специфічних оскаржень щодо воєнних злочинів не зробив ні СРСР ані інший уряд проти будь-кого з цієї групи".

АКЦІЯ КУК

Коли почалася протиукраїнська „кампанія" в засобах масової інформації, Комітет Українців Канади відразу скликав пресові конференції, на яких спростовував неправдиві закиди. Щоб правдиво представити українські справи перед Комісією Дешена, Комітет Українців Канади створив Комісію Громадянських Прав, яку очолив Іван Григорович, а правним дорадником КУК став адвокат І.Сопінка, КР, (J. Sopinka, Q.C., Commerce Court West, Toronto, Tel. 869-5505).

КУК видав заклик до української громадськости, подаючи завдання Комісії Громадянських прав — „В обороні доброго імени українців".

Завданням Комісії є:

1. Плянувати, координувати та провадити акцію проти знеславлювання українців.
2. Виступати в імені Комітету Українців Канади перед Дешен Комісією.
3. Інформувати пресу, радіо, телевізію та цілу громаду про наше становище.
4. Стежити, щоб усі леґальні процедури проходили в рамках існуючих законів.
5. Збирати документацію, зізнання свідків та інші допоміжні матеріяли в цій справі.
6. Збирати потрібні фонди.
7. Завжди боронити добре ім'я українців.

Широко заплянована акція вимагає багато зусиль та фондів. Покликана Президією КУК Комісія Громадських Прав зможе цю працю виконати тільки при співпраці та допомозі цілої громади. Тому звертаємося до Вас з закликом про поміч.

Складайте пожертви на руки уповноважених збірщиків, або пересилайте прямо до Централі КУК на таку адресу:
Ukrainian Canadian Committee, 456, Main Street, Winnipeg, Manitoba, R3B 1B6. зазначуючи, що це пожертва на оперативний фонд „Civil Liberties Commission". Кожний жертводавець одержить посвідку на прибутковий податок.

В усіх справах зв'язаних з цією акцією просимо писати на адресу: Civil Liberties Commission Ukrainian Canadian Committee, 2397A Bloor Street, West, Toronto, Ontario, M6S 1P6, Tel.: (416) 762-9427.

На засіданнях Комісії Дешена передано списки запідозрених „воєнних злочинців", які перебувають в Канаді. Хто на тому списку є, невідомо, бо суддя Дешен заявив, що на відкритих засіданнях Комісії забороняється називати прізвища, щоб не допустити до несправедливої руйнації доброго імени й характеру невинних осіб. Проте існує можливість, що декого будуть „прослідживати" чи кликати на переслухання до Комісії Дешена. Перед будь-яким зізнанням радиться наперед зв'язатися із своїм адвокатом та негайно телефонічно повідомити одного з адвокатів: Я. Ботюка — (416) 763-4333; К. Павела — (416) 869-3422; або І. Сопінку — (416) 869-5505.

ПЕРЕСЛУХАННЯ КОМІСІЇ

Уже з перших переслухань показалося, з якими „доказами" виступатимуть „оскаржувачі". У передовій „Нового Шляху" ч. 19, 1985, В. В-га подає ось що:

„За цю ганебну роботу в останніх часах узявся Шимон Візенталь зі своїм центром у Відні та його речник у Канаді Соль Літтман. Під претекстом шукання „воєнних злочинців" серед українців вони поширюють ненависницьку літературу супроти українців, обвинувачуючи невинних людей в різних злочинах, використовуючи підсунені совєтами документи. У свідченнях перед Комісією Дешена в Торонто 24 квітня ц.р. Соль Літтман заявив, що з приходом німців до Львова 30 червня 1941 р. українці вчинили погром і через три дні вимордували 7,000 жидів. Це вже новина, бо у Нюрнберзькому процесі в 1946 році про такий погром жидів у Львові не було і згадки. Тут можна робити висновки, що це Москва намагається перекинути на „українських буржуазних націоналістів" вину за помордованих органами НКВД в'язнів у львівських тюрмах перед відступом зі Львова.

***

У жидівському часописі Canadian Jewish News появилося 4 квітня ц.р. оголошення, щоб жиди, які „пережили зустріч з Дивізією „Галичина", або якоюсь іншою есесівською частиною", зголошувалися до центру Візенталя на число телефону, якого власником є Літтман. Іншими словами, усі дівізійники є обвинувачені, а тепер щойно шукається злочину, щоб їм його пришити..."

Під час засідання Комісії Дешена в Торонто, помимо заборони називати прізвища, п. Літтман виступив проти Степана Бандери і полк. А. Мельника, називаючи їх коляборантами, які при помочі німців хотіли створити тоталітарну українську державу „без поляків і євреєв". Під час засідання Комісії 1 травня відомий нашій громаді адвокат А. Епстайн склав заяву, щоб допустити паню Марійку Бандеру, вдову по А. Бандері до зізнань з метою спростування очорнювань проти Степана Бандери, який сам був ув'язнений в концентраційному таборі Саксенгаузен, а його два брати Олекса і Василь загинули в концентраційному таборі в Авшвіці. Суддя Дешен заявив, що пані Бандера матиме змогу зробити заяву пізніше, коли Комісія засідатиме в Торонто.

У Вінніпеґу Дейвид Матас, який подав Комісії пропозиції („бріф") від організації Б'най Б'рит, обстоював, щоб допустити совєтську евіденцію та рекомендував, щоб Канадський уряд видавав, депортував чи карав воєнних злочинців, примінюючи канадське законодавство воєнних трибуналів; цьому підлягало б і те, що хтось не подав вірно своєї дати чи місця народження, щоб охоронитися від насильної репатріяції в післявоєнних роках і т.п. Це може довести до того, що канадський уряд сам буде звертатися до іншої держави, щоб вона подавала вимогу до Канади на екстрадицію певної людини.

Такі вимоги й рекомендації під час переслухувань вимагають постійної присутности й точної уваги адвокатів, які заступають інтереси української спільноти й мусять негайно на місці реаґувати й вимагати пояснень чи дальших переслухувань.

Виступи перед Комісією представників українських організацій і поодиноких людей речево арґументують незаконність таких пропозицій, порушування основних громадянських і людських прав, нанесення кривди цілій спільноті, підкреслюючи величезні втрати українського народу під час німецької окупації.

Виступаючи у Вінніпеґу від Комітету Українських Політичних В'язнів, д-р Михайло Марунчак подав, що німці знищили в Україні 3,898,457 цивільного населення, 1,366,588 військових, разом 5,265,045, а в тому числі було коло 800,000 євреїв. Коли до цього числа ще додати понад 2 мільйони примусових робітників, які загинули під час альянтського бомбардування, тоді загальні втрати виносили понад 7 мільйонів. Скільки загинуло у концентраційних таборах, годі точно встановити, бо навіть там українцям німці заборонили окреме позначення, а приписували їх до „поляків" або до „росіян", і їх трактували найширше. Обчислюють, що в 1943 році в таборах смерти число українців вагалося від 10% до 28%.

21-річна Богданна Дутка виступила перед Комісією з особистих мотивів, тому що „вислід Комісії відноситиметься до її особистого життя, її дітей та їхніх нащадків". Вона подала, як німці нищили українців, що українці боролися проти німців і СРСР, що Еріх Кох, райхскомісар України під час війни, не був суджений за свої величезні злочини супроти українського населення і досі живе в тюрмі в Польщі, виступила проти допущення евіденції з СРСР, бо, як підтвердили деякі суди в Америці, вони фальшовані. Вона „рішуче запротестувала проти наклепів і лихослів'я", яке повели засоби масової інформації проти української спільноти в Канаді. „Виглядає, що цієї Комісії не потрібно, бо ми всі чули і читали, що п. Літтман та совєтська амбасада вже постановили, що в цій країні повно українців, які є воєнними злочинцями. Ніхто не може зміряти, до якої міри ці очорнення проти українців нанесли шкоди для мене особисто та для всіх майбутніх поколінь канадців українського роду". — заявила вона.

ЗАХОДИ БРАТСТВА ДИВІЗІЙНИКІВ

У виду такої ворожої кампанії й нічим не підтверджених закидів, Крайова Управа Братства кол. вояків І-ої УД УНА відбула в рамках Комітету Українців Канади ряд нарад з громадськими діячами й правниками, вислуховуючи опіній не тільки українських й канадських, але і американських знавців, які на практиці побачили, як працює Бюро Спеціяльного Дослідження в ЗСА. Всі вони були однозгідні, що для справи Української Дивізії конечно треба окремого правного представництва перед Комісією Дешена. Беручи це до уваги, Управа Братства заанґажувала адвоката Клея М. Повела, КР. (Clay M. Powell, Q.C., 390 Bay St., Toronto, Ont. Tel. (416) 869-3422) і Я. Ботюка (J. R. Botiuk, Q.C. 2323 Bloor Street West, Toronto, Ont., M6S 4W1. Tel. (416) 763-4333).

Таке рішення було правильне, як незабаром виявилося. Суддя Дешен дав право участи в засіданнях Комісії („стендінґ") адвокатам Канадського Єврейського Конгресу, Організації Б'най Б'рит, Комітетові Українців Канади та, на домагання наших адвокатів, також правному представникові Братства.

Як КУК, так і Братство взяли до уваги різні особи й заанґажували найкращі фахові сили. Вони творять дуже добрий тім, члени якого порозуміваються одні з одними, діють спільно в рамах Комісії Громадянських Прав при КУК. Уже попередньо Братство в Канаді вносило скаргу до суду, стаючи в обороні доброго імени вояків Дивізії, які успішно закінчувалися в нашу користь. Сподіваємося, що і цим разом правда переможе.

Що ця справа дуже важлива, не треба хіба нікого переконувати, бо від опінії Комісії Дешена залежатимуть дальші дії в Канаді та з неї можуть брати приклад інші держави. Це теж відноситься до доброго імени української спільноти взагалі, а вояків української дивізії, які пішли боротися за українські національні ідеали, зокрема.

Українці, які пішли до дивізії, мали одну мету: взяти в руки зброю для боротьби за свою незалежну державу. Це було кожному ясно, не завагався і великий Митрополит Андрей сказати, що „нема майже ціни, яку не треба б дати за створення української армії". А Митрополита ніхто не може осуджувати за „коляборацію", бо він виступав проти вбивства у своїх пастирських листах, переховував євреєв у своїй палаті та манастирях оо.Студитів.

Великий Іван Франко кілька тижнів до своєї смерти пишучи спаралізованою лівою рукою по одній букві, залишив своє послання, в якому закликає не бути байдужим, коли треба не мовчати:

„Не мовчи, коли гордо пишаючись,
Волеґласно брехня гомонить.
Коли горем чужим утішаючись,
Зависть, наче оса та, бренить.
І сичить клевета, мов гадюка в корчі
Не мовчи!
Говори, коли серце твоє піднімається
Нетерплячкою правди й добра.
Говори, хай слів твоїх розумних лякається
Слямазарність, бездарність стара.
Хоч би ушам глухим, до німої гори —
Говори!..."

ФОНДИ НА ОБОРОНУ

Щоб не „мовчати", „говорити", як писав Франко, кожному відомо, що кошти доброго й ефективного правного заступництва високі. На це нема ради. Обчислюється, що кошти для Братства під час діяння Комісії Дешена до кінця ц.р. виноситимуть понад 300 тисяч долярів. Ця сума включає перебування адвокатів на переслухуваннях, подорожі, збирання і дослідження відповідних матеріялів для правної оборони, евентуальне спроваджування свідків та їх втримування, телефони, друки й складання писаного викладу справи, дорогі транскрипти і т.і.

Така сума виглядає висока, але коли її порівняти з судовими коштами поодиноких людей, наприклад, кожна поважна судова розправа виносить від 150 до 200 тисяч долярів, тоді можна собі представити в відповідній перспективі наші кошти.

Проситься всіх кол. вояків, їхніх родин, дітей та людей, яким залежить на доброму імени української громади і народу, щедро відгукнутися на заклик збирання фондів. Від кол. дивізійників ми сподіваємося датків принаймні по 25- дол. від особи, а хто може, проситься давати щедро й більше.

Проситься включити в цю акцію і дітей дивізійників, багато з яких вже самостійні, вибиваються у своїх професіях чи на посадах, бо як свідчила молода Богданна Дутка з Вінніпеґу: „Ніхто не може зміряти, до якої міри ці очорнення проти українців нанесли шкоди для мене особисто та для всіх майбутніх поколінь..." Сподіваємося, що вони зрозуміють важливість цієї акції та сповнять свій родинний і громадський обов'язок.

Не треба забувати про даток на Комісію Громадянських Прав при Комітеті Українців Канади, бо обі оборони спільні — одна одну доповнюють. Що зробить одна комісія, не потребуватиме вже робити друга — це спільні зусилля.

В Канаді жертводавці отримають посвідку на прибутковий податок.

Пожертви проситься складати через станиці Братства або висилати на адресу КУ: Brotherhood of Veterans of the Ist UD of UNA "Veterans' News", P.O.Box 279, Stn. "D", Toronto, Ont., Canada, M6P 3J9.

Не забуваймо про наш скромний, але дуже важливий обов'язок! Не дайте знеславити пам'ять наших бійців, які впали на полі бою на шляху до державности України! Залишім для майбутніх поколінь правдиву історію української визвольної боротьби, щоб вони були горді з українського народу і свого походження!

СОЮЗОВЦІ! ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАЛУ СУМУ НЕ Є ЖАДНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ. ПЕРЕВІРТЕ НЕГАЙНО ВИСОТУ СВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПІДНЕСІТЬ ЙОГО ДО ТАКОЇ СУМИ, ЯКА ВІДПОВІДАЛА Б ПОТРЕБАМ ВАШОЇ РОДИНИ. ЧИМ БІЛЬША РОДИНА, ТИМ БІЛЬШЕ ТРЕБА МАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЬ НА НЕОБМЕЖЕНУ СУМУ 50,000, 100,000, 200,000 І БІЛЬШЕ ДОЛ. РАДИМО ВАМ ЩЕ СЬОГОДНІ ПЕРЕВІРИТИ ВИСОТУ ВАШОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Управа Окружного Комітету відділів УНС в Дітройті, вибрана 24 лютого 1985

Перший ряд зліва: Василь Папіж — пресовий референт, Ольга Марущак — голова Контрольної Комісії, Роман Татарський — голова, Стефанія Федик — Контрольна Комісія, мгр Рома Дигдало — член Упави; другий ряд: Петро Залуга — організаційний референт, д-р Атанас Слюсарчук — заступник голови, Зенон Василькевич — член Управи, Роман Лазарчук — секретар, Ярослав Базюк — фінансовий референт; відсутні: Йосиф Постоловський, Дмитиро Кошильовський, Микола Кончак, мгр Володимир Літинський.

(Світлив Ярослав Базюк)

НАШІ ПРОФЕСІОНАЛІСТИ

Блискучі успіхи проф. В. Мінковича

В останньому з 1984 року числі міжнародного квартальника „Інженерія передачі тепла" („Heat Transfer Engineering: An International Quarterly" v. 5, no. 3-4), що появляється у видавництві „Гемісфір" у Вашінґтоні, появилось надзвичайно цікаве інтерв'ю. Провів його видавець й один з головних редакторів цього журналу Вілліям Беґелл з українським вченим д-ром Володимиром Мінковичем, професором Іллінойського університету в Чикаґо, під час крайової конференції в питаннях передачі тепла в Ніяґара Фоллс, Н.Й., у серпні минулого року. На вступі цього інтерв'ю В. Беґелл підкреслив, що на думку редакції цього журналу, проф. Мінкович „являється чудовим прикладом дослідника, педагога, автора й редактора, який також часто вживає своє професійне знання в його дозвільному занятті (hobby). Тож у переконанні, що проф. Мінкович буде прекрасним прикладом для молодих інженерів і дослідників", В. Беґелл подав це інтерв'ю до відома читачів згаданого квартальника.

Проф. Володимир Мінкович

На початку інтерв'ю В. Беґелл відмітив, що знає проф. Мінковича ще з 1966 року, коли під час конференції в Чикаґо один з піонерів цієї ділянки науки, проф. Гартнетт, представив проф. Мінковича йому, тоді як „молодого блискучого інженера механіка і генія в урудуванні компютором в цій ділянці". Помітне в цьому цілому інтерв'ю, що поміщене разом із світлиною українського вченого на чотирьох сторінках журналу, зокрема те, що при кожному питанні запитувач з подивом і захопленням підкреслював високі досягнення проф. Мінковича.

Проф. Мінкович прибув у пізніх 1940-их роках з Европи із своєю родиною до Міннеаполісу молодим юнаком, і в тому місті закінчив середню школу, як найвизначніший її випускник і тому його кляса і шкільне управліня вибрали його виголосити традиційну промову під час одержання кінцевих шкільних дипломів. Опісля закінчив відзначаючо студії в Міннесотському університеті, оглянувши всі — три наукові ступені бакалавра, маґістра і доктора. В тому часі був він також одним із найактивніших пластунів міннеапольської станиці; тепер він є членом Куріня „Лісових Чортів". Знову з інтерв'ю довідуємось, що у своїх студіях до докторату в царині механічної інженерії вибрав він вужчу ділянку — передачу тепла, під опікою піонерів в тій новій галузі науки, професорів Гартнетта, Спаррова та Екерта, будучи першим в той час і єдиним студентом, що став одним з головних знавців програмування цієї ділянки в компюторській системі. Після осягнення докторату д-р Мінкович вибрав Іллинойський університет як місце своєї наукової кар'єри. Там здобув він тричі найвище річне відзначення цілого університету як найкращий педагог. Крім цього, проф. Мінкович від років являється чоловим співредактором двох міжнародних журналів, а саме: місячника International Journal of Heat and Mass Tranfer і двомісячника International Communication in Heat and Mass Transfer та серії окремих книжкових видань „Computational Methods in Mechanics and Thermal Sciences", маючи при тому понад 70 своїх власних наукових статтей та розвідок. Цією науковою діяльністю проф. Мінкович здобув собі міжнародне ім'я серед визначних знавців передачі тепла зокрема тоді, коли ця ділянка науки заступлена головно в міжпростірних полетах. Проте, візія нашого вченого сягає куди далі, а саме: створити спеціяльний спосіб і середник якнайширшого примінення знання й методи застосування компюторської системи в ділянку передачі тепла. Тож після солідної підготовки у 1978 році перевів він свою мрію в життя, ставши основником і головним редактором нового міжнародного журналу Numerical Heat Transfer: An International Journal of Computation and Methodology, присвяченого виключно цій проблематиці. В дорадчій редакційній колеґії цього журналу співпрацює 31 вчений із ЗСА, Канади, Англії, Франції, Західньої Німеччини, Австралії, Італії, Японії і Совєтського Союзу. Журнал появляється в найбільш пристіжевих видавництвах наукових видань — „Гемісфер" у Вашінґтоні і „МекҐров-Гилл" в Ню Йорку. В цьому часі попит на цей журнал став таким великим, що його редактор постановив видавати його двомісячником, а згодом може й місячником. Крім цього, проф. Мінкович працює над окремим підручником про застосування компютора в передачі тепла Handbook of Numerical Heat Transfer, в чому допомагає йому проф. Спарров.

Тепер проф. Мінкович належить до великої чвірки вчених, яка теоретично й фактично надає напрям розвитку ділянки передачі тепла в цілому науковому світі, ставши при тому сам свого раду центром в тому ж світі в панівній сьогодні системі компютора в механічній інженерії. Як такого, його вітають на міжнародних конференціях та окремих лекціях, з якими його часто запрошують різні високі школи та фірми не тільки в країнах Північної Америки, але й Західньої Европи, Японії та Совєтського Союзу. Іменем проф. Мінковича пишається і сам Іллинойський університет, бо воно, у свою чергу, підносить міжнародний престиж цієї високої школи.

Не менш цікавим у цій надзвичайно плодовитій діяльності проф. Мінковича, як згадує В. Беґелл, є без сумніву ще й те, що поза суто науковою працею він застосовує свої знання програмування компюторської системи у своєму дозвільному зайнятті, тобто в „передбаченні" курсу вартісних наперів у біржах. Запитувач з явним подивом підкреслив, що наприклад його передбачення про окремі дискутовані справи в цій ділянці, як показалось опісля, сповнились. В. Беґелл при цьому наче перепросив нашого вченого, що, повідомляючи про це, можливо наробить йому клопоту, бож накличе багато з читачів журналу, які будуть звертатись до нього ще й за порадою у проблемах „статків".

Під час згаданого інтерв'ю проф. Мінкович в гордістю заявив, що він українець, одружений з українкою Діяною Шандрою і в них дома розмовною мовою являється українська мова. Тож їхня дочка Ліліяна, яка, крім публічної, відвідує також українську школу, плинно володіє двома мовами.

Крім своєї наукової праці, проф. Мінкович являється членом Комітету Української Науково-Дослідної Програми при Іллинойському університеті, активно працюючи для ефективної розбудови цього інституту.

Д. Штогрин

Львівські письменники 30-их років і на початку війни

В українській Академії Наук в Америці відбулася 18-го травня ц.р. конференція з циклу „Львівські виклади", яку організувала і нею керувала письменниця і журналістка Уляна Любович.

У. Любович відрекомендувала першого доповідача, письменника Богдана Нижанківського, який виріс у Львові, почав друкуватися там у 1930-их роках, є автором кількох книжок. У передвоєнних роках він був серед тих, хто боровся за Львів як українське місто. Під час війни виїхав на Захід, тепер живе у Дітройті, продовжує літаратурну працю, є членом ПЕН-клюбу.

Б. Нижанківський говорив про „Дванадцятку" — групу молодих українських письменників, що організувалася у Львові на початку 30-их років. У той час типовим для львівських письминників, мистців, артистів були зустрічі в каварнях. Там обговорювали свої нові твори, книжкові видання, мистецькі виставки тощо.

У каварні зустрічалася і „Дванадцятка". Появу цього об'єднання молодих радо привітали львівські письменники і мистці старшого покоління. Визначний художник Олекса Новаківський був на першій зустрічі „Дванадцятки". Першим „духовним батьком" групи молодих письменників був Микола Голубець, відомий мистецтвознавець, письменник, журналіст. Пізніше цю ролю виконував письменник і літературознавець Михайло Рудницький, а потім викладач математики Юліян Гірняк.

Б. Нижанківський розповів про окремих членів „Дванадцятки". Наймолодшим був Василь Ткачук, письменник-самоук з Гуцульщини. У 30-их роках вийшли дві збірки його оповідань. У роки комуністичної влади його мобілізували до Червоної армії. Загинув на фронті.

Іван Чернява — типовий львів'янин. Вчився журналістики у Варшавському університеті. Видав кілька книжок поезії і прози, потім переїхав до Варшави. Під час німецької окупації нацисти повісили його в якомусь малому містечку.

Богдан Цісик був польським журналістом. Після так званого „возз'єднання" працював на совєтській радіостанції. Був заарештований НКВД і зник. Потім знову виринув. Згодом прийшла вістка, що він і дружина покінчили життя самогубством.

Володислав Ковальчук, який друкував свої твори у „Віснику" Д. Донцова, в роки німецької окупації помер після операції шлунку.

Зенон Тарнавський закінчив вищу журналістичну школу у Варшаві. У тридцятих роках був співробітником щоденника „Українські Вісті" у Львові. Його п'єси, серед них „Тарас Шевченко", ставили на українській сцені у Львові. Помер у Дітройті у віці п'ятдесяти років.

Активними журналістами і письменниками були і є брати Анатоль і Ярослав Курдидики, співробітники української преси у Львові, а після війни — у діяспорі.

Ганнуся Павенецька була єдиною жінкою у „Дванадцятці". Писала нариси. Василя Гірного доповідач назвав „расовим фейлетоністом", псевдонім — Федь Триндик. Після війни жив у Польщі. Роман Антонович якийсь час бурлакував за кордоном і видав книжку репортажів „Чумацьким шляхом", першу і останню.

З розповіді Б. Нижанківського видно, що чимало членів „Дванадцятки" трагічно загинули в молодих роках, не встигнувши повністю виявити свої таланти. „Може вони б і не стали видатними письменниками, — сказав доповідач, але літературу творять не лише такі велетні, як Шевченко, Леся Українка та Франко. Якби були тільки вони, то література виглядала б як степ, в якому зрідка височіють окремі високі дерева".

Далі У. Любович відрекомендувала другого доповідача — Остапа Тарнавського, який народився і виріс у Львові, свої перші твори друкував ще як був гімназистом. У кінці 30-их років писав фейлетони для щоденника „Діло". Є автором кількох книжок-збірок поезій, оповідань і нарисів. Від 1975 року О. Тарнавський очолює Об'єднання українських письменників в екзилі „Слово" і не раз виступав на захист переслідуваних письменників у Совєтській Україні.

У своїй доповіді О. Тарнавський розповів, що від перших днів появи у Львові совєтських військ, з Києва почали приїздити українські письменники. Одним з перших приїхав Петро Панч, який очолив так званий організаційний комітет, що мав створити львівський відділ Спілки Письменників України. Петро Панч тримався на віддалі від львівських літераторів.

Порядок приймання до Спілки Письменників був такий: скликали збори львівських письменників, кандидати розповідали свою біографію, а присутні висловлювалися за чи проти них. До Спілки увійшли майже всі українські письменники, що жили у Львові. Не вступати було не можна, бо творів не-членів Спілки не друкували.

Доповідач розповів про те, як до Спілки приймали письменника, критика і літературознавця Михайла Рудницького. Коли обговорювали його кандидатуру, проти Рудницького виступив Ярослав Цурковський, який хотів помститися за те, що Рудницький критикував його твори. Зокрема, Цурковський згадав начебто шкідливу книжку Рудницького — „Від Мирного до Хвильового", в якій він позитивно писав про творчість Хвильового. Але Олександр Корнійчук, який головував на зборах, сказав: „Ми приймаємо до Спілки Рудницького, а не його книжку". Тут таки він нагадав Цурковському, що свого часу він видав книжку під заголовком — „Україна понад усе", а цей вислів перегукується з відомим німецьким гаслом — „Німеччина понад усе". Проте пізніше книжки Рудницького „Від Мирного до Хвильового" не включали до списків його творів.

До Спілки Письменників України також приймали польських і жидівських письменників, зокрема [illegible], які втекли з окупованої німцями території.

Совєтська влада зразу ж почала опікуватися львівськими письменниками. За опубліковані твори їм платили гонорари, розмір яких залежав від того, наскільки відомим був письменник. При клюбі письменників була їдальня, закрита крамниця і літературний фонд, з якого можна було дістати грошей. Давали також урядові грошові дотації окремим письменникам, найвищі дістали Петро Карманський і Кирило Студинський.

Відбувалися урочисті ювілейні святкування, наприклад, відзначення 50-ліття Павла Тичини, на якому він був, але приватно з письменниками не зустрічався.

Натомість Володимир Сосюра, який приїхав до Львова весною 1940 року, був одвертий, любив розмовляти з львівськими письменниками. Тарнавський розповів про такий епізод. У клюбі письменників обговорювали Корнійчукову п'єсу „Богдан Хмельницький". Був там і Сосюра. Всі промовці одностайно хвалили й автора і п'єсу. Аж вискочив Сосюра: — „Чому хвалите? У нас були гетьмани, кращі за Хмельницького!".

Хтось запитав: „Які гетьмани?". А Сосюра їм: „Іван Мазепа". Тут перелякані письменники почали виходити з зали, а Сосюра говорив далі. Більше його на жадні збори у Львові не запрошували.

О. Тарнавський розповів, що для львівських письменників зорганізували прогулянку до Києва. Після того відбувся вечір, на якому письменники говорили про свої враження від поїздки. Найбільше вихваляв побачене в Києві Петро Карманський. Вечором керував Олександр Корнійчук, який запросив виступити Василя Пачовського. Той не погоджувався, але Корнійчук наполягав. Тоді Пачовський сказав: „Я України ніякої не бачив. У Києві української мови не чув". Корнійчук перебив його: „Що ви говорите!" А Пачовський: „Не хочете, щоб я говорив, то я й не буду".

Остап Тарнавський показав авдиторії журнал „Література і мистецтво", виданий у Львові в січні 1941 року. Він починається портретом Леніна на всю сторінку, далі йде вірш Олександра Гаврилюка — „Мавзолей". Так львівські літератори мусіли переймати досвід своїх київських колег.

Любов Дражевська

ПАПА ІВАН ПАВЛО II післав до Ливану делеґацію Ватикану, щоб „висловити свою солідарність" з християнською громадою. Делеґацію з чотирьох осіб очолює кардинал Роже Етчеґаре.

ФРАНЧЕСКО КОССІКА, восьмий з ряду президент Італії за післявоєнний час, був заприсяжений в італійському парляменті. 56-річний Ф. Коссіка є наймолодшим в історії країни президентом. Він — член партії християнських демократів, був у свій час прем'єр-міністром Італії і міністром внутрішніх справ.

У ЗВ'ЯЗКУ З ОБРАННЯМ Андрея Ґромика головою Президії Верховної Ради СССР керівники комуністичного Китаю прислали йому поздоровчого листа і закликали до встановлення добрих відносин між двома великими державами. Пекін уже не вперше закликає керівників Совєтського Союзу відновити колишню дружбу, але нагадує, що ця дружба може бути відновлена лише в тому випадку, якщо СССР виконає три умови: виведе свої війська з Афганістану, перестане підтримувати в'єтнамських окупантів у Камбоджі і припинить військове будівництво вздовж совєтсько-китайського кордону.

РЯД АМЕРИКАНСЬКИХ шпиталів, що є фінансово з'єднані, проголосили тепер, що розпочинають також забезпечувати проти недуг на спосіб, як це роблять Блю Кросс і Блю Шилд, як також інші не-приходові забезпечення. Це поєднання лікарень із забезпеченням змінить тепер зовсім характер лікування.

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої Дружини, Мами і Бабуні

св. п. ІРЕНИ з ХОРКАВИХ ВИННИЦЬКОЇ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в неділю, 14-го липня 1985 р. о год. 9-ій рано в церкві Благовіщення П.М.Д. в Мельроз Парк, Філядельфія і в каплиці Сестер Василіянок при Піндлей вул. 15-го липня 1985 р. о год. 7-ій рано.

Про молитви за спокій душі Покійної просить:

Муж — ВОЛОДИМИР з РОДИНОЮ

•

Вшановуючи світлу пам'ять Покійної складаю на „Гарвардський Проєкт Тисячоліття Хрищення України" 1,000.00 дол.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ ОГАЙО

ділиться сумною вісткою з членами і громадянством, що 5-го липня 1985 р. несподівано відійшов від нас у Вічність

бл. п.

Д-р мед. ОЛЕКСАНДЕР СИДОРЯК

довголітній член Товариства і примірний громадянин

Хай пам'ять по ньому буде вічною!

З глибоким смутком ділимося болючою вісткою з Приятелями та Знайомими, що в середу, 26-го червня 1985 р. з волі Всевишнього відійшов у Вічність на 75-му році життя в Дітройті, Миш.

бл. п.

ВОЛОДИМИР МАДИЧ

ПОХОРОН відбувся в понеділок 1-го липня 1985 р., на Українському Національному Цвинтарі-Пам'ятнику ЗСА у Вашінґтоні, Д. К.

Горем прибиті:

дружина — ЄЛИСАВЕТА
син — ВОЛОДИМИР РОМАН з родиною
дочка — ГАНДЗЯ з родиною.

6 — 26 — 1985

в Каліфорнії на 95-му році життя

померла

бл. п.

МІЛІЦА ДОРОШЕНКО

Про що з великим сумом сповіщають:

племінниця — КАТЕРИНА
та внучата племінники: ІГОР, ЛЕЛЯ та КАТРУСЯ з сім'ями.

•

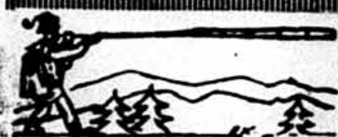
ПАНАХИДА служитиметься в 40-ий день смерти в Ню Йорку. Повідомлення окремо.

Іван Дем'янюк...

(Закінчення зі стор. 1)

одержали горожанські документи і тепер „спокійно живуть в ЗСА".

На його думку прийшов час на те, щоб горожани ЗСА після років корупції і безчинности Уряду у тому напрямі почувалися до обов'язку ніколи не забувати про злочини, навіть тоді коли від того часу минуло багато років, а „злочинці" є старі, або вмираючі. Стаття **Дж. Фоґеля виповнена бажанням помсти за всяку ціну і тому може підсилювати небезпечну тенденцію наростання ворожнечі між громадянами ЗСА різних національностей, тим більше, що автор ані словом не згадує про злочини і злочинців в комуно-московській імперії, звідки походять ті проти кого звернене вістря його статті.**

Москва...

(Закінчення зі стор. 2)

інші слов'янські народи для них не існують і тому не представляють собою ніякої важливости.

Редакція „Ню Йорк Рів'ю ов Букс" представляє читачам Тімоті Гартона Аш як співредактора „Таймс ов Лондон", кореспондента інших періодиків та автора кількох книжок німецькою мовою, а серед них і книжки про „Солідарність".

Варто пригадати, що Тімоті Аш у своїй статті „Котрою дорогою піде Німеччина?", що була надрукована в „Ню Йорк Рів'ю ов Букс" в січні ц.р., виразно виявив своє упередження до поляків. В тій статті він назвав поляків романтиками, а польську державну господарку назвав „еспанським улькусом совєтської економії". Виглядає, що на думку автора тільки Німеччина є ключем до спротиву московській експансії. Це тільки вказує на те, як тяжко німцям позбутися фальшивого погляду, згідно з яким тільки мілітарно сильні мають право на незалежність, а інші народи повинні бути рабами тих сильних.

Однак, теперішнє життя показує, що це неправда і що тепер навіть малочисельні, але добре зорганізовані можуть ставити успішний спротив і найбільшій мілітарній потузі.

Як журналіст та автор Тимоті Аш повинен краще розуміти вагу доброго співжиття двох великих слов'янських народів — поляків з українцями. Сумно, що він такий важливий чинник того конечного співжиття поляків з українцями глумливо ставить поруч товариства трьох студентів і собаки.

Він повинен був без пристрасти глянути на потребу спіжиття українців з поляками. Може б тоді побачив, що політична програма Польщі відносно українців є справді великою в її значенні. Думаємо, що те значення може розуміти тільки той, хто вірить в рівноправність усіх народів, але не за московським способом розуміння рівноправности, і не за традиційним способом німців, які вірять тільки в мілітарну силу.

Як журналіст Тімоті Аш повинен знати те, що в жадній країні включно з СССР, не встановлювано московського комунізму з такою жорстокою брутальністю, як це провела Москва в Україні, де всі тюрми росіяни обернули в катівні стерозованого населення України. Сталін ізолював Україну від світу і проводив в ній людовбивчі оргії, яких досі ніґде не бувало в цивілізованому світі. Подібне до того, що німці в часі війни віднайшли у Винниці, мало місце скрізь по Україні. Людей вбивали по Україні не за провини, а за те, що вони були священиками, віруючими в Бога і діячами української культури.

Селян України масово вивозили на Сибір. Москва розбурхала пристрасть відплати жидів за організовані царським урядом погроми та дала свободу жидівським комісарам неперебірливо мститися над українським населенням.

Правда, що поляки також зазнали брутального терору від нацистської Німеччини, однак, нинішні утиски в Польщі при допомозі польських комуністів не є і не будуть такими, якими Москва дуже радо хотіла б їх бачити. Та ба, сьогодні світ став іншим. Модерна комунікація не дозволяє Москві на практикування м'ясорубок, які переводила в Україні.

Тимоті Аш повинен знати і те, що без Німеччини Росія ще може бути імперією, але без Польщі, України, Білорусі, балтицьких і кавказьких народів Москва перестає бути загрозою для світу. Шкода, що Тимоті Аш ігнорує ці важливі факти.

Наші культурні...

(Закінчення зі стор. 2)

(закінчила курс Смітсонського інституту музейництва) та симпатичного й учинного голови Товариства Прихильників Музею, інж. Вячеслава Вишневського, які фахово пояснюють окремі експонати. З тих пояснень віє духом любови до нашого минулого, не трафаретно-риторичним, а дійсним патріотизмом. Музей має етнографічні збірки, колекцію стародруків та церковні й загально історичні пам'ятки-експонати. На увагу заслуговує тут, між іншим, збірка Мощенка з Полтави — вишивки (XУІІ-XIX ст.), особисті речі, фелон митр. Петра Могили та малий хрест з XIII ст. Велику заслугу в зорганізованні збереження деяких музейних пам'яток у розгарі воєнних подій та вивозу їх у безпечне місце має Митрополит Мстислав і Архиєпископ Ніканор Київський. Згаданим ієрархам багато завдячує музей.

Культурні надбання українського Бавнд Бруку — це досягнення муравлиної праці десятиліть під кермою енерґійної й неструдженої руки головного господаря Митрополита Мстислава, з яким я мав велику приємність зустрітися. При тій нагоді згадаю на марґінесі моєї статті, що Митрополит, а тоді Єпископ Мстислав був моїм сусідом з „першого бльоку" в таборі Майнц Кастель, недалеко Вісбадену, де я в 1946-1948 роках учив його молодшу доню у таборовій гімназії. У поворотній дорозі з Бавнд Бруку до Ню Йорку я мав приємність їхати разом із симпатичним ректором Духовної Семінарії в Бавнд Бруку, отцем проф. Семеном Гаюком, який служив мені деякими додатковими інформаціями про згаданий „клаптик України", що може бути національними гордощами української діяспори в Америці. До речі буде відмітити, що о. проф. С. Гаюк, як ректор Духовної Семінарії в Бавнд Бруку, також причинився своєю активністю й впливами до гідного відзначення Тисячоліття Знищення України згаданою Науковою Конференцією у тому ж Осередку Української Православної Церкви.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЖУРНАЛІСТИЧНИХ НАУК

Комісія Преси та Інформації СКВУ проголошує, з нагоди 1000-ліття Хрищення України, 5 стипендій для студентів чи студенток журналістичних наук в сумі 1,000 американських долярів кожна.

Кандидат чи кандидатка:

а) студіює журналістику в коледжі або в університеті,

б) є активний в українському студентському клюбі, одній з молодіжних організацій або в церковній чи громадській установі,

в) зголосить готовість брати участь в конкурсі письмово до канцелярії СКВУ не пізніше як до 1-го вересня 1985 року,

г) напише есей або тезу, не менше як на 20 сторінок машинопису, або критерії вимогам її/його факультету. Тематично праця має бути пов'язана з 1000-літтям Хрищення України (історія, література, мистецтво, політичні зв'язки, держава св. Володимира Великого тощо).

Праця має бути написана українською мовою, або мовами країн, де кандидат студіює.

2. Есей з коротким життєписом кандидата має бути пересланий до канцелярії СКВУ до 30 травня 1986 року.

3. Усі есеї будуть власністю СКВУ та будуть опубліковані для користування ширшого загалу.

Просимо українські установи, організації та поодиноких членів нашої громади нам збільшити фонд для цих стипендій. Даючи гроші на ці стипендії не тільки допоможете нашій молоді студіювати журналістику, яка нам дуже потрібна, але і теж зацікавите їх пізнати краще нашу світлу давнину.

Віримо, що їхні праці будуть поважним вкладом у пропаганді та звеличенні світлого ювілею 1000-ліття Хрищення України. Усі стипендії будуть названі іменем фундатора і будуть проголошені в нашій пресі.

Фундаторів стипендій просимо зголошуватися до бюра СКВУ на адресу: World Congress of Free Ukrainians 2118A Bloor Street West Toronto, Ontario, M6S 3S1 Canada, (416) 762-1108.

Комісія преси та інформації СКВУ

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

митрат М. Бутринський. Тут Блаженнішого та Преосвященного Владику Іноkентія гостили студенти теології і дияконських курсів вечерою. Опісля Патріярх перейшов процесійно до недалекого Собору св. Володимира і Ольги, де його вітали масово вірні цієї великої старокалендарної парафії. Довколишні вулиці і будинки були замаяні прапорами, а перед церквою виднівся на вітальній арці напис: „Вітай Патріярше!"

Від парафіяльної ради привітали Блаженнішого при вході до церкви перший головний радний д-р Олександер Фаріон та голова Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці, пані Сузанна Казанівська, а також діти з квітами.

В церкві правився Молебень до Богоматері, який співали на переміну хор „Прометей" під диригуванням Р. Андрушка та усі вірні. Церква була виповнена. Слово до Первоієрарха сказав настоятель собору, о. митрат М. Бутринський. Патріярх виголосив слово, в якому підкреслював змагання нашої Церкви в Україні за вільне ісповідування Бога. Тепло вказав на приклад тих священиків і мирян, що боряться за права Церкви. Згадуючи про недалекий ювілей, Патріярх Мирослав зробив таку заяву: „Моєю ціллю буде продовжувати розпочату з Божої волі боротьбу за права і волю України і її Церкви, за право на існування і апостолят на Сході Европи на славу Божу і ріст Української Помісної Церкви... Воля Церкви й України, усі Богом дані їм права — їх осягнути і здобути є моєю і враз зо мною Вашою ціллю!"

На закінчення Молебня вірні та представники організацій підходили до Патріярха на цілування хреста й одержували від нього пам'яткові іконки.

В парафії Різдва Богородиці Блаженніший Мирослав був у вівторок 25 червня. Тут його вітав заступник пароха, о. Іларіон Бенедек, ЧСВВ. Відтак правився Молебень до Христа Чоловіколюбця; співав церковний хор, а в церкві, як на будень було доволі багато людей.

Молода парафія св. Йосифа на півночі міста гарно привітала Первоієрарха, величаючи його устами своїх представників Патріярхом. Від парафії промовляв теперішній парох о. Михайло Кузьма, після чого відслужено Молебень на пошану Тисячоліття Християнства. Брало участь чимало священиків із довколишніх парафій. Отець проф. Андрій Чировський, що був донедавна парохом, а тепер починає викладати східнє богословіє в Об'єднаній Католицькій Семінарії при Чикаґському університеті, представив викінчену частину іконопису в церкві, яку Блаженніший поблагословив. В церкві св. Йосифа, як і в церкві Різдва Богородиці, Блаженніший Мирослав виголосив принагідні слова. Після відправи під церквою в залі церкви св. Йосифа влаштовано прийняття, під час якого присутні обмінювалися поглядами. Блаженніший окремо приймав ще делеґації організацій та окремих парафіян. При цьому вони в більшости складали пожертви чи „дар любови" Патріярхові. Ці датки наш Первоієрарх бажає звернути на розбудову центру УКУ та Собору Святої Софії в Римі Між іншим, тільки парафія свв. Володимира і Ольги подарувала на патріярші потреби близько 10,000 долярів. Так само прицерковні товариства та вірні інших парафій були щедрими на потреби нашої Патріярхії.

В четвер, 27-го червня, група священиків на чолі з Владикою Іннокентієм проводили Блаженнішого Мирослава Івана на летовище, звідки він відбув до Риму, де 29-го червня мав правити з Папою Іваном Павлом і всіми новими кардиналами спільну літургію. В час цієї церемонії Папа уділив Блаженнішому паліюм Львівської Архиєпархії, що є кардинальською відзнакою для нашого Патріярха і Кардинала.

Пам'яті протопресвітера о. Ф. Білецького

13-го травня 1985 року після короткої, важкої недуги помер настоятель українського катедрального православного собору св. Володимира в Чикаґо, о. протопресвітер Федір Білецький. Після посмертних відправ у каплиці похоронного заведення і в церкві з численною участю українського православного і католицького духовенства, тіло Покійного спочило на цвинтарі в Савт Бавнд Бруку.

Вістка про несподівану смерть о. Федора сколихнула усіми прошарками українського громадянства Чикаґо і околиць, бо всі знали його і поважали як прикладного пастиря у Божім винограднику, який 28 літ навчав і проповідував Божу правду. Був він, сказатиб гідним амбасадором українського православ'я на території метрополітального Чикаґо, був чикаґським деканом і членом Митрополітальної Ради УАПЦ в Америці.

Отець Федір репрезентував оте покоління українського православного духовенства, що ще перед другою світовою війною на батьківщині взяло на себе хрест свого покликання і мужно несло цей хрест у бурхливих часах війни, еміґрації та донесло аж за океан на прибрану батьківщину.

Уродженець Волині, він, закінчивши духовну семінарію, а згодом студії у Варшавському університеті, на початках 30-их років став душпастерем спочатку в Білорусії, а пізніше на своїй прекрасній батьківщині, на Волині в Городку. Коли нагрянула воєнна хуртовина, довелось йому з сім'єю еміґрувати в Західню Німеччину, а в 1949 році до Америки.

Ще в 1945 році за заслуги для церкви був нагороджений митрополитом Діонісієм митрою, а на початку 60-их років іменований митрополитом Іоаном протопресвітером, отже, найвищим перед єпископським в Православній Церкві чином. У 1983 році у 50-ліття свого священства, митрополит Мстислав признав йому право носити другий золотий хрест, який одержав в дарунок від Управи катедрального собору.

Не легко в короткій статті розказати про всі етапи життя св. п. о. Федора, а вони справді богаті змістом, бо творять барвисту ленту його біографії як провідного душпастиря і громадянина. Бо чи було це у збаламучених язвою москвофільства і комуни Білорусі (де він, м. і, обслуговував десять сіл), чи на Волині або в таборах переміщених осіб у Німеччині (Фюссен, Шляйсгайм, Фрайман), всюди і скрізь приходилось йому змагатись з супротивними хвилями долі, отже і з комуністичними-совєтськими затіями, і з шиканами польської адміністрації, і з байдужністю деяких своїх земляків. Але він, як справжній Христовий лицар, завжди мужньо заступався за свою паству, сіяв серед них слово Боже і зігрівав до віри і витривалости.

Нові горизонти праці і обов'язків відкрились перед ним на американській землі, де він знову приклав чимало зусиль, щоб гуртувати біля себе і цементувати громаду вірних, спочатку у Пітсбурзі, а згодом у Дітройті, залишаючи по собі тривалі сліди своєї душпастирської праці. Найдовше — 28 років, прийшлось йому перебувати — у Чикаго. Тут, за часів його настоятельства, святоволодимирівський собор став справжнім центром українського православ'я середньозахідньої частини Америки. За час його перебування тут в єпископській катедрі св. Володимира відбулись три висвяти на єпископів УАПЦ. Поширено теж парафіяльну українознавчу школу до 10-літнього періоду навчання, поставлено на доброму рівні чи не єдину в Америці українську православну щосуботню радіопрограму, започатковано видавання парафіяльного журналу "Хроніка" й інших принагідних видань, і щокілька літ, періодично, за його старанням Парафіяльна управа відновляла гарний репрезентативний собор.

Окремо треба згадати, що саме його заходами при дружній і активній співпраці з Парафіяльною управою, православна громада свято володимирівського собору нав'язала дружні зв'язки з братами українцями католиками з парафії свв. Володимира і Ольги, які користувались впродовж кількох років всіми церковними приміщеннями катедри собору св. Володимира, аж до часу, коли вони перейшли до власної чудової церкви.

Добре пам'ятає українська національна громада Чикаго о. Федора, бож був він всеприсутній на всіх українських національно-громадських імпрезах, брав участь у всіх маніфестаційних походах, тримав живий контакт з усіми активними загально українськими проявами нашого збірного життя. А коли в останніх двох роках, разом з чикаґським Владикою єпископом Константином започатковано на території чикаґського деканату відзначування Тисячоліття Хрищення України, о. Федір став головою Організаційного комітету, і ці святкування проходили справді величаво.

За майже 70 літ існування парафії св. Володимира в Чикаго настоятелями в ній були 16 душпастирів, а він як 17-ий з черги, був тут не тільки найдовше, але проявив себе як справді дуже кольоритна і провідна постать подвижника нашої Церкви і громадянина.

М. Семчишин

